

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา :

กรณีศึกษาการเรียนการสอนสาขาวิชาสังคมศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรื

378.17 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ส 691 ร รายงานการวิจัยเรื่อง การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในระดับอุดมศึกษา : กรณีศึกษาการเรียนการสอนสาขาวิชา
สังคมศาสตร์ / ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์. กรุงเทพฯ : สกศ., 2544.
75 หน้า.
ISBN 974-7083-30-2
1. การปฏิรูปการเรียนรู้-วิจัย 2. ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์
3. ชื่อเรื่อง

**รายงานการวิจัย เรื่อง การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในระดับอุดมศึกษา : กรณีศึกษาการเรียนการสอนสาขาวิชา
สังคมศาสตร์**

โดย ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

สิ่งพิมพ์ สกศ.   อันดับที่ 159/2544

พิมพ์ครั้งที่ 1   สิงหาคม 2544

จำนวน   2,000 เล่ม

จัดพิมพ์และเผยแพร่   สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0-2668-7123 ต่อ 2513

โทรสาร 0-2243-1129

Web Site : <http://www.onec.go.th>

สำนักพิมพ์   บริษัท พิมพ์ดี จำกัด

21/232-4 ซอยคลองหนองใหญ่ ถนนวงแหวน

เขตบางแค กรุงเทพฯ 10160

โทร. 0-2803-2694-7

โทรสาร 0-2803-4401

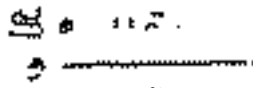
คำนำ

การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 4 มาตรา 22 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น กระบวนการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานนโยบายและวางแผนการศึกษาของประเทศ ได้พิจารณาเห็นว่า การปฏิรูปการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นเรื่องสำคัญ ประกอบกับองค์ความรู้ทางด้านนี้ ยังมีผู้ทำการศึกษา ค้นคว้าไว้ไม่มากนัก จึงได้สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเรื่อง **“การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา : กรณีศึกษาการเรียนการสอนวิชาสังคมศาสตร์”** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาวิจัยจากกรณีศึกษาการจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา : สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ทำให้
ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อันจะเป็น
ปัจจัยสนับสนุนให้การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ประสบความสำเร็จต่อไป

สำนักงานฯ ขอขอบคุณ นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ ผู้ทรง
คุณวุฒิ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ที่ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยและจัดทำรายงานฉบับนี้
จนสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้
จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง ของผู้ที่เกี่ยวข้อง
และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

งานศึกษาวิจัยของโครงการนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา โดยศึกษาวิจัยจากกรณีศึกษา การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา : สาขาวิชาสังคมศาสตร์ การดำเนินงานส่วนใหญ่ได้ข้อมูลจากเอกสาร ประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นจากการได้รับเชิญเป็นผู้บรรยายพิเศษ วิชานโยบายการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ วิชาการจัดการต้นทุนทรัพยากรมนุษย์ โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และวิชาการวางแผน และการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา โครงการปริญญาโท ภาคพิเศษ สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอแนะ

ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเป็นผู้บรรยายพิเศษทั้งในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในวิสัยที่อาจารย์ มีอำนาจที่จะกระทำได้อยู่แล้ว ถ้าหากได้รับการเพิ่มศักยภาพที่เพียงพอ และมีการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ ทั้งใน

รูปแบบการจัดห้องเรียน ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆที่มุ่งให้นักศึกษาพัฒนาทักษะ ความสามารถในการทำวิเคราะห์ สังเคราะห์ เกิดความคิดสร้างสรรค์ และรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีม การจัดการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถที่จะเกิดจากภายในสถาบันอุดมศึกษาเองได้ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากคณาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาควรสร้างความยอมรับร่วมกันว่าการสอนเป็นงานวิชาการที่มีความสำคัญ มีศักดิ์ มีศรี ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่างานวิจัยค้นคว้าในเชิงลึกในแต่ละสาขาวิชา ระบบการพิจารณาความดีความชอบและตำแหน่งวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ควรเป็นระบบที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์ทางด้านกระบวนการเรียนการสอนควบคู่กันไปด้วย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ข
บทที่ 1 บทนำ	
- หลักการและเหตุผล	1
- แนวคิดการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลางแบบ องค์กรรวม	6
บทที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนการสอน	8
บทที่ 3 ประสพการณ์ที่ได้รับจากกรณีศึกษา	21
บทที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	34
บรรณานุกรม	41
ภาคผนวก	
กรณีตัวอย่างการเรียนรู้และประสพการณ์จัดการเรียนการสอน ที่ใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	(1)
รายชื่อนิสิตที่เข้าร่วมทีมงานสร้างกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การวางแผนการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ	(4)

1

บทนำ

“การศึกษา ผมถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะเราพูดตลอดเวลาถึงเศรษฐกิจแบบที่ต้องใช้ความรู้ เราจึงต้องพูดถึงสินทรัพย์ที่เป็นปัญญาซึ่งนับเป็นทุนทางปัญญาไว้ให้ลูกหลานของเรา ดังนั้น เรื่องของการศึกษาจึงเป็นเรื่องของการสร้างสมทุนทางปัญญา ปัจจุบันท่านเชื่อหรือไม่ว่านักศึกษาระดับปริญญาโทที่สอนโดยอาจารย์ระดับปริญญาเอก ยังออกข้อสอบแบบท่องจำอยู่ ถ้าเมื่อใดครูออกข้อสอบแบบท่องจำ เมื่อนั้นเด็กก็ต้องเรียนพิเศษซึ่งเด็กได้เสียเวลาไปกับสิ่งเหล่านี้มาก ทำให้เด็กไม่มีงานอดิเรก (Hobby) ที่เหมาะสม ทำให้ขาดจินตนาการในด้านอื่น ๆ เด็กยิ่งเรียนมากยิ่งขึ้นก็เกิดความเครียดมาก อบรมมุขก็สามารถเข้ามาได้รวมทั้งยาเสพติด ดังนั้นในเรื่องนี้ต้องมองแบบภาพรวม กระทรวงศึกษาธิการจะต้องมีการศึกษาอย่างจริงจังถึงแนวทางการศึกษาแบบใหม่ ซึ่งครูจะเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็ก เนื่องจากเด็กสมัยปัจจุบันมีความรอบรู้ในด้านต่าง ๆ มากขึ้น เพียงแต่ไม่ได้

ปล่อยให้สิ่งเหล่านี้ถูกใช้อย่างเต็มศักยภาพ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่เพื่อให้รองรับเศรษฐกิจแบบที่ต้องใช้ความรู้”¹

พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) เป็นแผนพัฒนาประเทศฉบับแรก ที่ได้เปิดโอกาสให้คนไทยทุกสาขาอาชีพ จากทุกภูมิภาคของประเทศ มีส่วนร่วมในการร่างแผนตั้งแต่ต้น และนับได้ว่าเป็นก้าวแรกของการนำแนวความคิดใหม่ ในการพัฒนาประเทศมาใช้ เพื่อจัดระเบียบของเศรษฐกิจและสังคมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทย

แนวความคิดการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในอดีตได้ให้ความสำคัญกับการเร่งรัดการเจริญ

---

¹ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สรุปผลการประชุมชี้แจงนโยบายของรัฐบาลแก่ผู้บริหารระดับสูง ของ กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ, วันจันทร์ที่ 5 มีนาคม 2544 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล, หน้า 17

เติบโตทางเศรษฐกิจ โดยอาศัยยุทธศาสตร์การพัฒนาที่มุ่งเน้น การลงทุนในการผลิตเพื่อการส่งออก การศึกษา เป็นเครื่องมือที่ พัฒนากำลังคนให้มีทักษะ ความรู้ เพื่อสนองต่อการพัฒนา เศรษฐกิจแต่เพียงมิติเดียว ซึ่งอาจนับได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่ เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมของ ประเทศและของโลกในขณะนั้น อย่างไรก็ตามเมื่อประเทศย่างเข้าสู่ ศตวรรษที่ 21 ภายใต้อาณัติของสิ่งแวดล้อมของโลกและสังคมที่เปลี่ยน ไปอย่างรวดเร็วเป็นพลวัต การพัฒนาที่ทำทลายต่อความอยู่รอด ของระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของสังคมไทยในอนาคต ก็คือ การพัฒนา คน ให้มีความสมดุลในทุกมิติ ให้เป็นคนดี คนเก่ง ซึ่ง หมายถึงการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคนไทยให้สามารถ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ที่จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถ ของชุมชน สังคม และของชาติ ในที่สุด

ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ที่กำลัง อยู่ในระหว่างการจัดทำ และแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม จึงได้ปรับแนวความคิดการพัฒนาจากเดิมที่เน้นการพัฒนา แบบแยกส่วน ยึดถือเศรษฐกิจเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาแต่ เพียงมิติเดียว มาเป็นการเน้น คน เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีจุดมุ่งหมายการพัฒนา สังคมไทย ให้เป็นสังคมที่มีความเข้ม

แข็งและมีดุลยภาพ ใน 3 ด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมमानฉันท์และเอื้ออาทรกัน

สังคมคุณภาพ มุ่งมั่นที่จะสร้างและพัฒนาให้คนไทยทุกคนมีโอกาส มีความเสมอภาค และสามารถพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นคนดี คนเก่งที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบถึงพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นคนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นสังคมที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งและแข่งขันได้ และมีเสถียรภาพ เป็นระบบเศรษฐกิจที่มีการพัฒนาอย่างสมดุลกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่ผสมผสานเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเหมาะสม รักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมดุล มีชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนและเกื้อกูล สังคมคุณภาพต้องเป็นสังคมซึ่งส่งเสริม “ธรรมรัฐ” และ “สังคมประชาธิปไตย” มีระบบการเมืองการปกครองที่เปิดกว้างโปร่งใสและอำนวยการให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนด ตัดสินใจในกิจการและกิจกรรมทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับตนเองและชุมชนท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง

สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ จะสร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ก้าวทันกับโลกยุคข้อมูลข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่ มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ให้ทุกองค์กรและทุกส่วนในสังคมมีความตื่นตัวที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ มุ่งให้ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุน หรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ยิ่งขึ้นไป

สังคมमानจันท์และเอื้ออาทรกัน เป็นสังคมซึ่งมุ่งฟื้นฟู และธำรงไว้ซึ่งคุณค่า เอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของไทย ที่ช่วยเหลือเกื้อกูลและพึ่งพากันไว้ให้มั่นคง รักษาไว้ซึ่งสถาบันครอบครัว มีการพัฒนาเครือข่ายชุมชนให้เข้มแข็ง สร้างจิตสำนึกแห่งความเป็นไทยให้มากยิ่งขึ้น มีทัศนคติและค่านิยมของสังคมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นแกนหลักของสังคม และให้ความสำคัญกับการดูแลผู้ด้อยโอกาสทางสังคมและคนยากจน คำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีความยุติธรรมและความเสมอภาคทั่วหน้ากัน

เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวข้างต้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในมาตรา 22 ระบุไว้ว่า “หลักการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ”

แนวคิดการพัฒนา คน เป็นศูนย์กลางแบบองค์รวม

การพัฒนาที่เน้น คน เป็นศูนย์กลาง ตามแนวคิดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 คือการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับ คน เป็นลำดับแรก การพัฒนาในลักษณะนี้เป็นกระบวนการพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม เป็นพลวัตมีพลังขับเคลื่อนด้วยตนเอง ซึ่งมีหลักการพัฒนาดังนี้

(ก) การให้ประชาชนมีโอกาสพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ มีส่วนร่วมหรือสามารถตัดสินใจได้โดยตรงต่อการพัฒนาที่มีผลต่อพวกเขาเอง แทนการสั่งการจากบนลงล่าง หรือการตัดสินใจแต่ฝ่ายเดียวจากหน่วยเหนือ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่อยู่ห่างไกลออกไป หรืออาศัยและพึ่งพาผู้อื่นที่มีความชำนาญ

หรือเชี่ยวชาญจากภายนอกแต่เพียงอย่างเดียว (Empowerment)² รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนได้รับประโยชน์จากผลการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน

(ข) การสร้างบรรยากาศแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดให้มีกลไกที่ต่อเนื่องชอบธรรมตามกฎหมาย ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนภายใต้ระบบประชาธิปไตย การจัดการให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในสถาบันประชาธิปไตยและของประชาสังคมทุกระดับ การสร้างหลักประกันในการเข้าถึงบริการ ทรัพยากร ทรัพย์สิน ข้อมูลข่าวสาร และโอกาสการพัฒนาต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม รวมทั้งการสร้างกรอบทางกฎหมายและนโยบาย ที่ตระหนักถึงและปกป้องต่อสิทธิเสรีภาพ ในขณะที่เดียวกันก็พิทักษ์ต่อประโยชน์สุขและยกระดับความเสมอภาคแก่ทุกคน

---

² Empowerment มีความหมายบนกรอบของแนวความคิดที่ว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมามีศักยภาพในการพัฒนาได้อย่างเต็มที่ แต่ยังขาดโอกาสที่จะได้รับการพัฒนามาให้ได้ตามศักยภาพ Empowerment ก็คือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้ทุกคนได้มีโอกาสนำศักยภาพที่มีอยู่แล้วออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่ Empowerment ไม่ใช่เรื่องของการมอบอำนาจ หรือการกระจายอำนาจจากใครไปให้ใคร ไม่มีใครเสียอำนาจหรือได้รับอำนาจ ไม่ใช่ Zero Sum

เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ในลักษณะของวิทยากรกระบวนการ มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ออกแบบกิจกรรม เนื้อหาสาระของหลักสูตร และวางแผนการจัดการเรียนการสอน ปลุกเร้าและเสริมแรงผู้เรียนในทุกกิจกรรมให้ค้นคว้าหาคำตอบ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการทำงานเป็นทีม เพื่อปลูกฝัง คุณธรรม ความมีวินัย รับผิดชอบในการทำงาน ในลักษณะประชาคม (civil society)

2. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ (Empowerment) โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ในทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในด้านการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง แทนการอาศัยการพึ่งพาการถ่ายทอดวิชาความรู้จากอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญในวิชาจากภายนอกแต่เพียงฝ่ายเดียว ให้ผู้เรียนได้ฝึกวิถีคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์จินตนาการ สามารถแสดงออกซึ่งความคิดเห็นต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน มีเหตุผล มีโอกาสค้นคว้า ทดลอง ฝึกปฏิบัติ จากประสบการณ์ที่เป็นจริงตามความสามารถ สอดคล้องถึงความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยได้กำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอนดังต่อไปนี้ คือ

2.1 สร้างความเข้าใจร่วมกันในวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ ของหลักสูตรวิชาที่ทำการสอนอย่าง

ถ่องแท้ และร่วมกันปรับปรุงเนื้อหาสาระวิชาให้สอดคล้องกับ
ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนพร้อม ๆ กัน
ไปด้วย

2.2 ร่วมกันกับผู้เรียนวางแผนการจัดตารางการเรียน
การสอนตลอดภาคการศึกษา แบ่งออกเป็น หัวข้อของเรื่องที่จะ
ศึกษา ครอบคลุมเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ทำความเข้าใจและ
ตกลงร่วมกัน ตามข้อ 2.1 ซึ่งรวมถึงการกำหนดตารางเวลาที่ต้อง
ใช้ในการค้นคว้าทดลอง ฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ จน
สรุปสาระสำคัญของบทเรียนได้ ฝึกวิธีคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์
จินตนาการ และสามารถแสดงออกได้อย่างชัดเจนและมีเหตุผล

2.3 ร่วมกันกับผู้เรียนจัดทำรายชื่อของตำรา เอกสาร
วิชาการ ฯลฯ ที่จะต้องใช้ในการศึกษาตามขอบเขตในแต่ละหัวข้อ
ของเรื่องที่จะศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้
(Learning how to learn) โดยให้ไปค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
โดยเฉพาะในห้องสมุด หรือจาก web - site

2.4 สนับสนุนให้เกิดการระดมสมองร่วมกันอย่าง
สร้างสรรค์ ในประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหัวข้อการเรียนการสอน
ในลักษณะการพูดจา หรือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน (Dialogue)
แทนการอภิปราย (Discuss) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเห็นภาพต่าง ๆ
ได้ชัดเจนขึ้น ตลอดจนเกิดความสนิทสนมกัน เข้าใจกันและกัน

และไว้ใจกัน (Trust) อันจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นเครือข่าย (Network) และพันธมิตร (Partnership) ในการสนับสนุนเกื้อกูลกัน และร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอันจะเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ร่วมกัน การสนับสนุนให้เกิดการประชุมอย่างสร้างสรรค์ เป็นการสร้างพลังให้กับผู้เรียน ทั้งในเชิงความรู้ ความคิด ความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนและผู้อื่น ตลอดจนเป็นการยกระดับ “องค์ความรู้” ต่อประเด็นปัญหานั้น ๆ อย่างเป็นสหวิทยาการ หรือ องค์กรรวม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำข้อมูล เนื้อหาสาระของวิชาที่กำหนดได้จากการค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนกัน โดยอาจารย์จะบรรยาย ให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากประสบการณ์ของอาจารย์

3. การสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความสำเร็จใน

ข้อ 2 (Enabling Environment) จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการที่ผู้เรียน สามารถนำศักยภาพที่มีอยู่ออกมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ โดย

3.1 ให้ผู้เรียนรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันตามหัวข้อวิชาที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยรวมกลุ่มกันไม่เกินกลุ่มละ 10 คน เปิดเวที จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เหมาะสมกับการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยจัดห้องเรียนเป็นโต๊ะกลม หรือนำเก้าอี้เรียนมาจัดเป็นวงกลม เพื่อให้เกิดการระดมสมอง ดึงพลังความรู้ของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเต็มที่และ

สร้างสรรค์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการเข้าไป
ค้นคว้าหาข้อมูลจากห้องสมุดในมหาวิทยาลัยและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

3.2 สนับสนุนให้ผู้เรียนจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ
ที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการประชุมระดมสมอง เช่น flip - chart,
แผ่น Card บัตรคำ ขนาด 4 X 6 นิ้ว, กระดาษ, ดินสอ, ปากกา
เขียนแผ่นใส ฯลฯ

3.3 ให้คำแนะนำ ชี้แจง แนวทางปฏิบัติในการระดม
สมองแบบมีส่วนร่วม ตามหลักการดังนี้

1) ให้ทุกคนเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นและ
สนับสนุนให้ผู้อื่นได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

2) สนับสนุนให้ทุกคนมีส่วนร่วมแสดงความคิด
เห็นอย่างกระตือรือร้นและอดทน

3) ให้ทุกคนพยายามรับฟังผู้อื่นและพยายามทำความเข้าใจ

4) รักษาเวลาในการแสดงความคิดเห็นและแบ่ง
เวลาในการแสดงออกอย่างเท่าเทียมกัน

5) แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผย
และโปร่งใส

6) รู้จักคิดอย่างสร้างสรรค์และเพิ่มพูนเชื่อมโยง
ความคิดซึ่งกันและกัน

7) พยายามหลีกเลี่ยง การวิพากษ์วิจารณ์ หรือ ยกย่อง ชมเชย ความคิดของผู้อื่น

8) การระดมสมองไม่ใช่ Debate ไม่ใช่ Discussion เป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน Learning Process ไม่ใช่ เวทีโต้วาทีที่เอาไหวหาเหตุผลมาใช้หักล้างกัน

9) รู้จักค้นหามุมมองใหม่ ๆ ความคิดที่แปลก ๆ ก็อาจเป็นประโยชน์ได้ (Wild ideas) เมื่อไรความคิดใหม่หยุดชะงัก พยายามช่วยกันกระตุ้นให้ช่วยกันคิดเพิ่มขึ้นให้มากขึ้น จนกว่าจะหมดเวลาที่กำหนด

10) สร้างวิญญานการร่วมแรงร่วมใจและการทำงานเป็นทีม ยึดมั่นในหลักการ สร้างศรัทธาและไว้วางใจกัน

11) เวลาคิดให้พยายามหลีกเลี่ยงการใช้สมองที่ไม่สร้างสรรค์ พยายามไม่ใช้คำพูดที่เป็นวลี ฆ่า ความคิดสร้างสรรค์ (Killer Phrases) เช่น

- งบประมาณไม่มีทำ
- เรายังไม่พร้อมที่จะทำเรื่องนี้
- ใคร ๆ เขาก็คิดกันทำกันเรื่องนี้
- เรื่องนี้ทำยาก ทฤษฎีมากไป
- ยังไม่ถึงเวลา อย่าลงมือคิดทำกันเร็วนัก

ไม่เห็นมีใครเขาทำกันมาก่อนเลย

- เรื่องมันใหญ่เกินไปสำหรับพวกเรา
- เราเคยทำมาแล้ว ผันเฟื่องเกินไป
- ฯลฯ

12) ตรงกันข้ามพยายามคิดถึงการเริ่มต้นด้วย
ถ้อยคำที่สร้างสรรค์ เช่น

- พัฒนา (Develop)
- เสริมสร้าง (Strengthen)
- จัดหา (Provide)
- ริเริ่ม (Innovate)
- กำหนด (Establish)
- จัดตั้ง (Set up)
- จัดสรร (Allocate)
- เผยแพร่ (Disseminate)
- เตรียมการ (Prepare)
- ก่อให้เกิด (Create)
- ฯลฯ

3.4 แนะนำให้แต่ละผู้เรียน แต่ละกลุ่ม ผลัดเปลี่ยนกัน
ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน / ผู้อำนวยการความสะดวกในการระดม
สมองภายในกลุ่ม และทำหน้าที่เป็นผู้แทน uryายงานประจำ กลุ่ม
ต่อหน้าชั้นเรียนทั้งห้อง โดยมีบทบาทดังนี้

3.4.1. บทบาทผู้ประสานงาน / ผู้อำนวยการ

สะดวก

- แจ้ง / ชี้แนะวิธีการทำงาน / ระดมสมองในกลุ่ม และมั่นใจว่าทุกคนเข้าใจในแนวทางปฏิบัติตามข้อ 3.2

- ดูแลกระบวนการกลุ่ม ศึกษากฎเกณฑ์ / แนวทางปฏิบัติสำหรับการระดมสมอง เพื่อป้องกันการขัดแย้ง สร้างสรรค์การรวมพลังปัญญา

- ดูแลกลุ่มให้ความสำคัญกับเรื่องที่พิจารณาภายในกรอบเวลา หากต้องการเวลาเพิ่มแจ้งอาจารย์ผู้สอน

- ดูแลให้ผู้เข้าร่วมระดมสมองมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน

- ดูแลให้มั่นใจว่ากลุ่มมีข้อมูลสนับสนุนการประชุมพร้อม สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเอื้ออำนวยต่อการประชุมระดมสมอง

3.4.2 บทบาทของผู้แทนรายงานผลประจำ

กลุ่มในห้องเรียนทั้งห้อง

- ดูแลให้มั่นใจว่าประเด็นของการนำเสนอภายในกลุ่มได้รับการบันทึกพิจารณาและรายงานผล

- รักษาสถานการณ์ให้เกิดความคิดอย่างต่อเนื่อง เสนอแนะการจัดหมวดหมู่ของความคิด

- เตรียมการนำเสนอข้อสรุปของกลุ่มอย่างสร้างสรรค์และชัดเจน เพื่อนำเสนอต่อหน้าห้องเรียนทั้งห้อง และมั่นใจว่าการนำเสนอที่ครอบคลุมประเด็นสำคัญของกลุ่ม

- เก็บและรวบรวม รักษา เอกสารทุกชิ้นของการทำงานของกลุ่มนั้น ๆ อย่างเป็นระเบียบ เพื่อนำมาพิจารณาในภายหลัง

3.5 ให้คำแนะนำ ชี้แจง เทคนิควิธีการในการระดมสมองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ที่ใช้อยู่ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่สำคัญ ๆ มีอยู่ 4 วิธีการ คือ

3.5.1 วิธีการ AIC³ หรือที่เรียกอีกอย่างว่า Empowering Approach เป็นวิธีการที่เน้นการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำไปสู่การมีความคิดและวิสัยทัศน์ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การเกิดพลังการเรียนรู้ร่วมกัน และผลักดันกันในการดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ร่วมกันวางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5.2 วิธีการ The Technology of Participation (TOP)⁴ ให้ความสำคัญต่อการสนทนา เนื่องจากเป็นการแสดงออก

---

³ AIC (Appreciation, Influence and Control)

The AIC Process of the Organizing for Development : An International Institute (ODII)

⁴ Spencer, J Laure (1989), Winning Through Participation, Meeting the Challenge of Corporate Change with the Technology of Participation, Kendall / Hunt Publishing Company

ถึงแนวคิด และประสบการณ์ที่ต่างกันของผู้ร่วมประชุม เพื่อให้
เกิดการแลกเปลี่ยนแนวความคิดระหว่างกันในการนำไปสู่การร่วม
กันวางแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาด่าง ๆ

3.5.3 วิธีการ Visualization in Participatory
Planning (VIPP) มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนได้นำเสนอแนว
ความคิดของตนเอง โดยมีหลักเกณฑ์ว่าผู้เข้าร่วมแต่ละคนจะ
สามารถเขียนความคิดเห็นของตนได้เพียงหัวข้อเดียวเท่านั้นต่อ
บัตรหนึ่งใบ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในการ
แสดงความคิดเห็น หลังจากนั้นจึงเปิดโอกาสให้ร่วมกันพิจารณา
วิเคราะห์ปัญหาและบทสรุป ดังนั้นลักษณะเด่นของ VIPP คือ
การสร้างเสมอภาคในการแสดงความคิดเห็น และการนำ
เอาความคิดเห็นมาสร้างเป็นภาพเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา
กระบวนการทางด้านความคิด

3.5.4 วิธีคิดแบบแปลงรูป⁵ (Transformation
Thinking) เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมใน
กระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้มากที่สุด มุ่งเน้นการจัด
อุปสรรคที่ขัดขวางความร่วมมือ และผลักดันให้ผู้เข้าร่วมได้ค้น
พบสิ่งใหม่ ๆ เพื่อจุดประกายความคิดและสร้างความรู้สึกร่วมเป็น

---

⁵ Joyce Wycoff, Author of Mindmapping with Tim Richardson, Transformation
Thinking, The Berkeley Publishing Group, May 1995

เจ้าของความคิดร่วมกัน โดยการใช้เทคนิคต่าง ๆ ประกอบการระดมสมองในลักษณะที่เรียกว่า การจัดทำแผนที่ความคิด (Mind Mapping) หรือ การจัดทำก้างปลาของความคิด (Fish Boning) เป็นต้น

เทคนิควิธีการหลัก ๆ ทั้ง 4 วิธีนี้มีความคล้ายคลึงกันอย่างมากในกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้นำวิธีการเหล่านี้มาผสมผสานกันให้เกิดการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะ คน เป็นศูนย์กลาง (Interactive Learning) ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ คือ

(ก) ทุกเทคนิควิธีการมักจะเริ่มต้นจากการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมระดมสมองแต่ละคน ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น AIC และ TOP เข้าไปในการสนทนาในลักษณะที่เป็น Dialogue ส่วนการคิดแบบแปลงรูป และ VIPP ให้ความสำคัญในการใช้อุปกรณ์เป็นสื่อในการนำเสนอแนวคิด เช่น การเขียนประเด็นความคิดลงในแผ่นบัตร การวาดภาพแนวความคิด การจัดทำแผนความคิด เพื่อนำไปสู่ขั้นตอนของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันเป็นวัตถุประสงค์ของการร่วมเรียนรู้ด้วยกัน โดยในขั้นตอนนี้ทุกวิธีจะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมทุกคนแสดงความคิดเห็นหาข้อยุติร่วมกัน

(ข) การใช้อุปกรณ์ประกอบการระดมสมองเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ร่วมกันหลาย ๆ ด้าน คือ

- สามารถนำแนวความคิดอันเป็น นามธรรม มาสร้างภาพให้เกิดเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทุกคนสามารถมองเห็นภาพความคิดได้อย่างชัดเจน

- การใช้อุปกรณ์ในการสร้างภาพเป็นการจัดระเบียบความคิด ของ ผู้เรียน ให้มีโอกาสมองเห็นแนวความคิดทั้งหมด ย่อมเป็นการจุดประกายให้เกิดการสร้างระบบความคิดใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น

- การติดบัตรไว้ที่แผ่นกระดานด้านหน้า ทำให้ผู้เข้าร่วมทั้งหมดหันมาให้ความสนใจในจุดเดียวกัน ซึ่งเป็นการแก้ไขในกรณีที่ผู้เข้าร่วมผู้ใดผู้หนึ่ง พยายามครอบงำความคิดของผู้อื่น การแบ่งแยกประเภทของความคิด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความคิดกระทำได้ง่าย

3.6 จัดวางหลักเกณฑ์ในการวัดผลการศึกษา ที่สอดคล้องกับลักษณะการจัดการเรียน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการเรียนรู้ร่วมกันอย่างปฏิสัมพันธ์ (Interactive Learning) โดย

3.6.1 ให้นำหนักร้อยละ 60 ของคะแนนทั้งหมดของแต่ละกลุ่ม ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำการวางแผนการศึกษา

ค้นคว้า แก้ปัญหา ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ในลักษณะของการวิจัยปฏิบัติ (Participating Action Research) โดยวัดจากกระบวนการทำงานร่วมกันของแต่ละกลุ่มในห้องเรียนภายใต้การสังเกตการณ์ ควบคุมดูแลของอาจารย์ โดยพิจารณาทั้ง วิธีการเรียนรู้วิธีเรียน (learning how to learn) ของกลุ่ม และรายงานผลงานของกลุ่มปลายปี นักศึกษาทุกคนจะมีบทบาทในการทำงานในกลุ่มอย่างชัดเจน และเชื่อมโยงกับผู้อื่น มีการดูแลให้เกิดหลักฐานในการทำงานในกลุ่มในแต่ละบุคคลในห้องเรียนอย่างชัดเจน

3.6.2 ให้นำหน้ากระดาษ 40 ของคะแนนทั้งหมดจากผลสอบเนื้อหาสาระวิชา ของหลักสูตรที่ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นรายบุคคล โดยการออกข้อสอบมุ่งทดสอบการแสดงความคิดเห็นในเชิงวิเคราะห์ สร้างสรรค์การแสดงความสามารถในการเรียนรู้วิธีเรียน ตลอดจนทักษะในการสื่อความหมายต่าง ๆ (Communication Skill)

3

ประสบการณ์ที่ได้รับจากกรณีศึกษา

People already have power through their knowledge and motivation.

Empowerment is letting the power out

Ken Blanchard

การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางระดับอุดมศึกษา สาขาวิชา สังคมศาสตร์ ตามแนวทางที่ได้อธิบายไว้ใน บทที่ 2 เป็นการศึกษาวิจัยกรณีศึกษาในวิชา นโยบายการวางแผนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วิชา การจัดการต้นทุนทรัพยากรมนุษย์ ตามโครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ของสถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ และ วิชา การวางแผนและวิเคราะห์โครงการด้านการศึกษา หลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสบการณ์ที่ได้รับจากกรณีศึกษาดังกล่าวข้างต้นนี้
ประมวลจากผลการประเมินการสอนและรายงานของนักศึกษา ที่
จัดทำขึ้นจากการที่ได้รับมอบหมายให้ร่วมกันระดมสมองกันว่า
ได้เรียนรู้อะไรจาก การจัดกระบวนการเรียนการสอนตามแนวทางที่เน้น
ผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง ซึ่งพอจะสรุปออกมาได้ดังต่อไปนี้

1) ความคิดเห็นทั่วไป

1.1 มีประโยชน์ทำให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดแบบ
องค์รวม อาจารย์สามารถประยุกต์เนื้อหาให้เหมาะสมกับบทเรียน
ได้ดีมาก และสามารถนำประสบการณ์ของอาจารย์มาถ่ายทอด
ให้กับผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ถ้าวิชาอื่น ๆ สามารถ
จัดการเรียน การสอนให้เหมือนวิชานี้คิดว่าจะดี⁶

1.2 ผู้สอนจะดำเนินการโดยไม่เน้นเนื้อหาวิชาการแต่
จะเป็นแนวคิดหรือแนวทางที่นำไปปฏิบัติจริง เป็นกันเองทำให้
ผู้เรียนไม่เครียด รู้สึกว่าอยากเรียน⁷

1.3 มีหลักวิธีการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
จากการลงมือปฏิบัติและทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น⁸

⁶ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์, ผลการประเมินการสอนวิชา ทม. 781 นโยบายการวางแผนทรัพยากรมนุษย์
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543

⁷ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, อ้างถึงแล้ว

⁸ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, อ้างถึงแล้ว

1.4 ทำให้ได้เรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่งเสริมให้เกิดการติดต่อสื่อสารที่ดี ชัดเจน ทำให้งานที่ได้มีคุณภาพ ทำให้เป็นผู้ใหญ่มากขึ้น และฝึกการทำงานเป็นทีม เกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ ๆ เพิ่มความเป็นผู้นำและกล้าแสดงออกให้ความคิดเห็น ได้ฝึกทักษะการใช้เทคนิคระดมสมอง ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เป็นประโยชน์อย่างมากทั้งทางด้านการศึกษาและชีวิตการทำงานในอนาคต⁹

1.5 ผู้ศึกษาได้รับประโยชน์และความรู้ที่เป็นองค์รวมมากขึ้น เริ่มตั้งแต่ผู้ศึกษาทำความเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ การทำงาน การวางแผน การรู้จักวิเคราะห์ สร้างสรรค์แผนงานและโครงการ ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผน นโยบายและกลยุทธ์ ได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม ที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้รวบรวมความคิด มีการระดมสมองทำให้สมาชิกทุกคนได้รับการเปิดกว้างทางความคิด กล้าคิด กล้าทำ

---

⁹ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, รายงานสรุปและกระบวนการระดมสมอง เรื่อง “การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน” ของกลุ่มนักศึกษาโครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, วิชา ทม. 793 (การจัดการต้นทุนทรัพยากรมนุษย์) ภาคเรียนที่ 2/2543

กล้าแสดงออก ไม่มีการหักล้างทางความคิด สามารถแสดงความคิดเห็น และความสามารถได้เต็มที่ ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านความคิดอ่านโดยไม่จำกัดขอบเขต นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้ฝึกการเป็นผู้นำและการเป็นผู้ร่วมมือที่ดี รู้จักการให้อภัย เกิดความเอื้ออาทรกัน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีวิตต่อไปในภายภาคหน้า อีกทั้งรู้จักควบคุมอารมณ์ไม่ปล่อยให้อารมณ์อยู่เหนือเหตุผล ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี เกิดความเชื่อมโยงทางความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อไปในภายภาคหน้าได้¹⁰

1.6 ทำให้ได้เรียนรู้กระบวนการทำงานเป็นทีม

ทำให้มีเทคนิคและความคิดในเชิงสร้างสรรค์ในการจัดการกับปัญหาอย่างเป็นระบบ รู้จักบทบาทของตนเอง ทำให้มีวินัย รู้จักการบริหารหลักเกณฑ์ของระเบียบและเวลา อีกทั้งได้พัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เรียนวิธีการที่จะรับฟังความคิดเห็น สามารถพัฒนาอารมณ์ในการเข้าใจตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างสภาวะผู้นำในการประสานงาน รับผิดชอบงาน ให้สำเร็จตามเป้าหมายตลอดจนเป็นการฝึกทักษะใน

¹⁰ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, รายงานการวางแผนพัฒนาการศึกษาไทย จัดทำโดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ รุ่นที่ 2 สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา กลุ่มที่ 2 วิชาการวางแผน และการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543

การสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ (Communication Skill) ในการเชื่อมโยงความคิดให้เป็นองค์รวมมุ่งสู่จุดเดียวกัน เป็นการพัฒนาความคิดและกระบวนการในการตั้งศักยภาพของบุคคลมาทำให้เกิดประโยชน์¹¹

1.7 ได้เรียนรู้กระบวนการและวิธีการวางแผน รวมทั้งสาระสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของแผนและโครงการที่เน้น คนเป็นศูนย์กลาง จากการทดลองลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง¹²

1.8 วิธีการเรียนการสอนที่เน้นตัว ผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง และให้โอกาสผู้เรียนได้เลือกเรียนในหัวข้อที่สนใจร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ให้คำปรึกษาแนะนำ นับว่าเป็นการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการศึกษาในระดับปริญญาโทอย่างแท้จริง หลักสูตรการเรียนการสอนไม่ได้มาจากการกำหนดโดยตัวผู้สอนแต่ฝ่ายเดียว แต่เป็นการเรียนที่ให้ผู้เรียนร่วมคิดวางรูปแบบเนื้อหาว่าผู้เรียนอยากรู้อะไร ต้องการได้อะไรจากวิชานี้ เมื่อวางเนื้อหาหลักสูตรร่วมกันได้แล้วก็ให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อนำความรู้ที่ได้มาเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในลักษณะการระดมสมองร่วมกัน

¹¹ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโร ประสานมิตร, อ้างถึงแล้ว

¹² มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโร ประสานมิตร, อ้างถึงแล้ว

ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกระบวนการ¹³

1.9 การเรียนรู้วิชานี้ถือว่าการเรียนรู้ร่วมกันอย่างแท้จริง การระดมสมองทำให้นักศึกษาได้คิดเป็น สามารถหาแนวทางของตนเองได้ สิ่งเหล่านี้จำเป็นมากในปัจจุบัน เพราะถ้าหากเราเรียนจากการ Lecture เพียงอย่างเดียวก็จะทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดประสิทธิผล การเรียนรู้ร่วมกันก็ยังเป็นการฝึกให้นักศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งการศึกษาในปัจจุบันไม่ได้ให้ความสำคัญในส่วนนี้เท่าใดนัก แต่ในโลกของการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มีความจำเป็นอย่างยิ่ง นับได้ว่าเป็นรูปแบบการเรียนรู้การสอนที่ฝึกตัวผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง อย่างแท้จริง เนื้อหาหลักสูตรเป็นไปในทิศทางที่ผู้เรียนเกิดความสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง สร้างบรรยากาศของการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้อย่างแท้จริง ส่งเสริมรูปแบบการทำงานร่วมกันเป็นทีม¹⁴

1.10 การเรียนรู้ร่วมกันทำให้มีอิสระในการแสดงความคิดเห็น สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ได้รับรู้แนวคิดที่หลากหลาย โดยทุกคนไม่จำเป็นต้องไป

¹³ รายงาน กลุ่มที่ 1 เรื่องแนวคิดทฤษฎีการจัดการต้นทุนทรัพยากรมนุษย์ วิชา ทม 793 การจัดการต้นทุนทรัพยากรมนุษย์ โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ หน้า 26 - 27 - 28

¹⁴ อ้างถึงแล้ว หน้า 26 - 27 - 28

อ่านหนังสือ ทุกเล่ม แต่เป็นการแบ่งกันไปศึกษาหาความรู้แล้ว นำมาระดมสมองกัน ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันตัดสินใจ หาข้อยุติร่วมกัน ทำให้เข้าใจกระบวนการทำงานเป็นทีม ถือได้ว่าเป็นกระบวนการที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น และทำให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากกว่าการนั่งฟังการบรรยายเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังทำให้เป็นผู้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และยังทำให้เป็นผู้รู้จักคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล¹⁵

1.11 ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้แนวทางนี้ในการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ เนื่องจากเป็นการเรียนที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง¹⁶

2. ผลการวิจัยทัศนคติของนักศึกษาต่อวิชาที่สอน¹⁷

จากรายงานผลการวิจัย เรื่อง ผลของทัศนคติในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ของนักศึกษา เสนอต่อรองศาสตราจารย์ ดร.ธำรง อุดมไพจิตรกุล เพื่อวัดความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ในวิชา 3 วิชา ที่อยู่ในแผนวิชาเอกทางด้าน เศรษฐศาสตร์

¹⁵ อ้างถึงแล้ว หน้า 26 - 27 - 28

¹⁶ อ้างถึงแล้ว หน้า 26 - 27 - 28

¹⁷ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, รายงานการศึกษา เรื่อง ผลของทัศนคติในพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ เสนอ รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรง อุดมไพจิตรกุล ของกลุ่มนักศึกษา 5 คน ประกอบด้วย คุณขวัญใจ ยงยศยิ่ง, คุณธนัชพร บัวดา, คุณภัทรียา ศรีสมุทร, คุณสุพรชัย พัฒนกุลเกียรติ และคุณณัฐชา ตริมุข ในวิชา จิตวิทยา สำหรับนักเศรษฐศาสตร์, คณะบัณฑิตวิทยาลัย วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543

การศึกษา คือ วิชาเศรษฐศาสตร์มหภาค วิชาวิชาจิตวิทยา
สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมีแนวทางการเรียนการสอนรูปแบบ
ปรกติ และวิชาการวางแผนและวิเคราะห์โครงการการศึกษา ซึ่ง
ผู้วิจัยเป็นผู้จัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่เน้น ผู้เรียน เป็น
ศูนย์กลาง ปรากฏผลที่น่าสนใจดังที่แสดงไว้ใน ตารางที่ 1 - 2
ข้างล่างนี้¹⁸

---

¹⁸ อ้างถึงแล้ว หน้า 13

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเข้มแข็งทัศนคติต่อการเรียน

ทัศนคติต่อการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเข้มแข็งของทัศนคติ
วิชาเศรษฐศาสตร์มหภาค			
ด้านความรู้	3.19	0.93	ปานกลาง
ด้านความรู้ลึก	3.39	0.86	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรม	3.22	0.91	ปานกลาง
รวม	3.26	0.99	ปานกลาง
วิชาการวางแผนและการวิเคราะห์ โครงการทางการศึกษา			
ด้านความรู้	3.52	0.84	ค่อนข้างดี
ด้านความรู้ลึก	3.60	0.74	ค่อนข้างดี
ด้านพฤติกรรม	3.26	0.89	ปานกลาง
รวม	3.46	1.30	ค่อนข้างดี
วิชาจิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์			
ด้านความรู้	3.32	0.92	ปานกลาง
ด้านความรู้ลึก	3.28	0.87	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรม	3.06	0.89	ปานกลาง
รวม	3.22	0.97	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	3.31	0.96	ปานกลาง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเข้ม
 เข้มทัศนคติต่อการเรียนวิชาการวางแผนและการวิเคราะห์
 โครงการทางการศึกษา¹⁹

ทัศนคติต่อการเรียนวิชาการวางแผน และการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเข้ม ของทัศนคติ
ด้านความรู้			
1. วิชาการวางแผนฯ เป็นวิชาที่ท่านสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.97	0.69	ค่อนข้างดี
2. วิชาการวางแผนฯ เป็นวิชาที่มีเนื้อหา เข้าใจยาก	3.31	0.82	ปานกลาง
3. เวลาที่อาจารย์ตั้งคำถามในห้องเรียน ท่านรู้สึกอดัดใจที่จะตอบ	3.84	0.72	ค่อนข้างดี
4. ท่านมีความเห็นว่าวิชาการวางแผนฯ เป็นวิชาที่สำคัญที่สุดที่ต้องทุ่มเท ให้มากที่สุด	3.25	0.98	ปานกลาง
5. ท่านคิดว่าวิชาการวางแผนฯ เป็นวิชาที่ สามารถเรียนได้ผลดี	3.52	0.84	ค่อนข้างดี
รวม	3.52	0.84	ค่อนข้างดี

¹⁹ อ้างถึงแล้ว หน้า 16 - 17

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ทัศนคติต่อการเรียนวิชาการวางแผน และการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเข้ม ของทัศนคติ
ด้านความรู้สึกรู้สึก			
1. ท่านเห็นคุณค่าในการเรียนวิชาการวางแผนฯ	3.84	0.68	ค่อนข้างดี
2. ท่านชอบวิธีการสอนของอาจารย์ประจำวิชา การวางแผนฯ	3.84	0.30	ค่อนข้างดี
3. ท่านคิดว่าวิชาการวางแผนฯ เป็นวิชาที่ยาก	3.00	0.62	ปานกลาง
4. ท่านสนใจที่จะทำงานต่าง ๆ ที่อาจารย์สั่ง เช่น อ่านหนังสือ งานกลุ่ม ฯลฯ	3.66	0.79	ค่อนข้างดี
5. ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อถึงชั่วโมงเรียนวิชาการ วางแผนฯ	3.66	0.79	ค่อนข้างดี
รวม	3.60	0.74	ค่อนข้างดี
ด้านพฤติกรรม			
1. ท่านมีความสนใจ และตั้งใจฟังอาจารย์ผู้สอน ขณะเรียนวิชาการวางแผนฯ	3.97	0.74	ค่อนข้างดี
2. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับวิชาการวางแผนฯ ท่านจะ ถามอาจารย์จนกว่าจะเข้าใจ	3.06	1.01	ปานกลาง
3. ท่านชอบชวนเพื่อนคุยขณะเรียนวิชาการวางแผนฯ	3.50	0.84	ค่อนข้างดี
4. ท่านอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับวิชาการวางแผนฯ	2.78	0.71	ปานกลาง
5. ท่านปรึกษาหารือเพื่อในวิชาการวางแผนฯ	3.12	1.04	ปานกลาง
รวม	3.29	0.89	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	3.47	1.30	ค่อนข้างดี

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าทัศนคติต่อการเรียนของนิสิตโดยรวมทั้ง 3 วิชา อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาพบว่า วิชาการวางแผนและวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา มีทัศนคติอยู่ในระดับที่ค่อนข้างดี ($\bar{X} = 3.46$) เมื่อเปรียบเทียบกับวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาค ซึ่งมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) และวิชาจิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) เช่นกัน

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเข้มของทัศนคติต่อการเรียนวิชาการวางแผนและการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา

กล่าวโดยสรุป ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นว่าได้รับประโยชน์จากการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางในกรณีศึกษาที่สำคัญ ๆ คือ

1. ทำให้เกิดความคิดแบบองค์รวม และครอบคลุมทุกมิติในลักษณะสาขาวิชา ไม่แยกส่วนมิติเดียว
2. ทำให้ผู้เรียนไม่เครียด รู้สึกอยากเรียน เป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน และผู้เรียนด้วยกัน
3. ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น

4. ทำให้ผู้เรียน เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และนำมาประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวันได้ ส่งเสริมให้เกิดการติดต่อ สื่อสาร ที่ดี ชัดเจน
ฝึกการทำงานเป็นทีม เกิดความคิดสร้างสรรค์

5. ฝึกการเป็นผู้นำ และเป็นผู้ร่วมมือที่ดี รู้จักการให้อภัย
เอื้ออาทรกัน รู้จักบทบาทตนเองทำให้มีวินัย รู้จักการบริหาร
หลักเกณฑ์ ระเบียบเวลา อีกทั้งได้พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

6. ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้แนวทางนี้ในการเรียน
การสอนวิชาอื่น ๆ ด้วย

4

สรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

Unless Empowerment Starts At The Top It's Going Nowhere.

Ken Blanchard

ประสบการณ์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบและขั้นตอนที่นำมาใช้ในกรณีศึกษาตามที่ได้ประมวลไว้ในบทที่ 3 แสดงให้เห็นว่า การปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสามารถที่จะนำมาใช้ได้ในระดับอุดมศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน แท้ที่จริงแล้วอยู่ในวิสัยที่ผู้ที่เป็นอาจารย์มีอำนาจที่จะปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนให้ดียิ่งขึ้นอยู่แล้ว

อย่างไรก็ตามการที่ผู้วิจัยสามารถนำแนวความคิดการจัดการศึกษาตามแนวทางนี้มาทดลองใช้ในกรณีศึกษานี้ได้ก็เพราะ

นอกจากจะได้มีโอกาสเรียนรู้ประสบการณ์จากกระบวนการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่เน้น คน เป็นศูนย์กลางแบบองค์รวมแล้ว ยังเป็นผู้ที่ได้รับเกียรติจากทางมหาวิทยาลัย เชิญมาเป็นอาจารย์ผู้บรรยายพิเศษจากภายนอก ไม่ต้องติดตัวยึดอยู่ภายใต้ระบบการบริหาร รวมทั้งโอกาสในการที่จะก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาการในมหาวิทยาลัย จึงค่อนข้างจะมีอิสระในการให้ความสนใจกับกระบวนการเรียนการสอน แทนการให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดเนื้อหาสาระวิชาแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้นการพิจารณารูปแบบและวิธีการที่ได้นำมาใช้ในกรณีศึกษานี้ออกไปขยายผลให้แพร่หลายในระดับอุดมศึกษาตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จำเป็นจะต้องคำนึงถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิรูปการเรียนการสอนที่ควรนำมาพิจารณาประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

ประการแรก การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของคณาจารย์จากผู้สอนเนื้อหาสาระวิชา ที่มุ่งให้นักศึกษา เรียนอะไร แต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มุ่งเน้นคำถามที่ว่า “เรียนอย่างไร” (Learn how to learn) ให้ความสนใจในวิธีการต่าง ๆ ในการสืบเสาะหาความรู้ การปรับเปลี่ยนบทบาทของคณาจารย์

ดังกล่าวเป็นการปฏิรูปที่ยิ่งใหญ่มาก คณาจารย์ส่วนใหญ่ยังยึดติดอยู่กับค่านิยมของความเป็นเลิศในเนื้อหาสาระวิชา ตามรายสาขาวิชา ที่ตนเล่าเรียนมาในเชิงลึก หลายท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตน จึงมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระวิชาที่ตนเป็นผู้สอนให้กับผู้เรียนโดยตรง ยังไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ (Empower) ให้สามารถแสดงบทบาทใหม่ได้อย่างเพียงพอ เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

ประการที่สอง ระบบและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโครงสร้างของการบริหารจัดการอุดมศึกษา ยังไม่เอื้อเท่าที่ควรต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้น คน เป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ

ก) ค่านิยมและระบบการให้รางวัลตอบแทนคณาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ยังให้ความสำคัญไม่เพียงพอต่อพันธกิจการสอนของคณาจารย์ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยทั่วไปแล้วยังถือว่าพันธกิจการวิจัย ในสาขาวิชาโดยตรงมีความสำคัญ และมีศักดิ์ศรีที่สูงกว่าการสอน

ข) การทำวิจัย วิทยานิพนธ์ ในโครงการบัณฑิตศึกษา ยังให้ความสำคัญต่อการวิจัย ในสาขาวิชาเป็นรายบุคคลมากกว่าการส่งเสริมการวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชา มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาแบบองค์รวมในลักษณะของการทำงานร่วมกันที่เป็นสหสาขาวิชาการ (Multi Disciplinary Team)

ค) การศึกษาในระดับปริญญาตรียังไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในลักษณะของสหสาขาวิชา เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของตนและสามารถเรียนข้ามสาขาได้โดยไม่ยุ่งยาก

ง) การจัดชั้นเรียนระดับอุดมศึกษาในลักษณะห้องบรรยายขนาดใหญ่มีผู้บรรยายอยู่หน้าห้อง ยังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียน เป็นสำคัญ สื่อและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการสอนส่วนใหญ่ยังเป็นเครื่องมือในการสอนแบบการสื่อสารทางเดียว (One Way Communication) ยังไม่เอื้อต่อการช่วยอำนวยความสะดวกในการระดมสมองเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ระหว่างอาจารย์ กับ ผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน (Interactive Learning)

ข้อเสนอแนะ

เมื่อคำนึงถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิรูปการเรียนการสอนดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะนโยบายที่จะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นที่สำคัญแยกออกเป็น 2 แนวนโยบายหลัก ๆ ที่ควรดำเนินการควบคู่กันไป ดังต่อไปนี้ คือ

1. การพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ (Empowerment)

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่มี ผู้เรียน เป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา จำเป็นจะต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับสูงต่อการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้มีทักษะในการแสดงบทบาทใหม่ในการเรียนการสอนซึ่งเป็นภาระเพิ่มมากขึ้น และท้าทายยิ่งขึ้นกว่าเดิมที่มุ่งเน้นแต่การถ่ายทอดเนื้อหาสาระวิชาเพียงอย่างเดียว บทบาทใหม่นี้ได้แก่การเป็นผู้ที่มีความสามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง อาจารย์ทำหน้าที่เตรียมการ ปลุกเร้าให้คำปรึกษาเสริมแรงผู้เรียนในทุกกิจกรรมให้ค้นหาคำตอบและแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมทั้งรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีม จัดกิจกรรมปลูกฝังความดี มีวินัยในการทำงาน

2. การสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนา ศักยภาพของคณาจารย์ (Enabling Environment)

2.1 สถาบันอุดมศึกษาควรปรับเปลี่ยนระบบการพิจารณาให้ผลตอบแทน ตลอดจนการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ความก้าวหน้า ยกสถานภาพของการสอนเพื่อสร้างค่านิยมใหม่ขึ้นว่า การสอนเป็นกิจกรรมทางวิชาการที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่า และถือว่าเป็นผลงานวิจัยที่มีศักดิ์ศรีเช่นเดียวกับงานวิจัยในสาขา

วิชาโดยตรง ปัจจุบันมีแนวโน้มของกระแสปฏิรูปอุดมศึกษาในต่างประเทศก็มีผลงานวิจัยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความจำเป็นที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนค่านิยมให้เอื้อต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน และต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง²⁰

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าวนี้ ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง กองทุนปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ระดับอุดมศึกษาขึ้น เพื่อให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ในลักษณะ ผู้เรียน เป็นสำคัญ และสนับสนุนให้มีการยกย่อง เชิดชูเกียรติของอาจารย์ที่มีผลงานดีเด่น ริเริ่ม สร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้อาจารย์ระดับอุดมศึกษามีความตื่นตัวในการพัฒนางานการสอน และพัฒนาตนเองมากขึ้นตามแนวทางของโครงการครูแห่งชาติ²¹ ครูต้นแบบ²² ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จัดทำขึ้นและดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2541

---

20 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเวช ช่างสว่างเวช, การปฏิรูปอุดมศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา, กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์ กันยายน 2543, หน้า 95

21 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ครูแห่งชาติ 2543, กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด 2544, หน้า 6

22 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ครูต้นแบบ 2543, กรุงเทพฯ : สิ่งพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อันดับที่ 91 / 2544, หน้า 1 - 2

2.2 การทำวิจัย วิทยานิพนธ์ ในโครงการบัณฑิตศึกษา ควรส่งเสริมให้เกิดการทำวิจัยร่วมกันเป็นทีม มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาแบบองค์รวมในลักษณะของการทำงานอย่างเป็นเครือข่าย (Network) ร่วมกันมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรลดขั้นตอน แก้ไขระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดโอกาสให้นักศึกษาในระดับปริญญาตรีสามารถพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของตน และสามารถเรียนข้ามสาขาได้อย่างไม่ยุ่งยาก

2.4 สนับสนุนการจัดห้องบรรยายให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถเคลื่อนย้ายเก้าอี้ ที่นั่ง ให้มีลักษณะเป็นวงกลมได้ มีสื่อและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างอาจารย์ กับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกันอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542, ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 114 ตอนที่ 55
ณ วันที่ 11 ตุลาคม 2540

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการเสวนา
(การประชุมโต๊ะกลม) เรื่อง การปฏิรูปอุดมศึกษาในประเทศ
สหรัฐอเมริกา : แนวทางสำหรับประเทศไทย, กรุงเทพฯ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, กุมภาพันธ์ 2544

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การเรียนรู้ชุมชนทรัพย์
ในตน, รายงานเสนอต่อยูเนสโก โดยคณะกรรมการ
นานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21, กรุงเทพฯ
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, พ.ศ.2541

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี้, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540 - 2544, กรุงเทพฯ,
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เม็ดทรายพรินติ้ง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,
ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์, แนวคิดการพัฒนาประเทศ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สรุปผลการประชุมชี้แจงนโยบาย
ของรัฐบาลแก่ผู้บริหารระดับสูง ของ กระทรวง ทบวง กรม
และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ, วันจันทร์ที่ 5 มีนาคม 2544
ณ ดึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, โครงการบัณฑิตศึกษาการ
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์, ผลการประเมินการสอนวิชา
ทม. 781 นโยบายการวางแผนทรัพยากรมนุษย์, ภาคเรียน
ที่ 1 ปีการศึกษา 2543

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, รายงานสรุปและกระบวนการ
ระดมสมองเรื่อง การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน, ของกลุ่ม
นักศึกษาโครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
วิชา ทม. 793 การจัดการต้นทุนทรัพยากรมนุษย์,
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, รายงานการวางแผน
พัฒนาการศึกษาไทย จัดทำโดย นิสิตปริญญาโท ภาค
พิเศษ รุ่นที่ 2 สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา กลุ่มที่ 2
วิชา การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา,
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, รายงานการศึกษา
เรื่อง ผลของทัศนคติในพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ ของกลุ่ม
นักศึกษา เสนอ รองศาสตราจารย์ ดร.อัมร อุดมไพจิตรกุล

- ของกลุ่มนักศึกษาในวิชา จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์
คณะบัณฑิตวิทยาลัย วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา,
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543
- ชัยวัฒน์ ธีระพันธุ์, พลังปัญญาและจินตนาการ, สถาบันการเรียนรู้
และพัฒนาประชาสังคม, กรุงเทพฯ, บริษัท อมรินทร์ บุคเซนเตอร์
จำกัด, กุมภาพันธ์ 2543
- รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเวช ชาญสว่างเวช, การปฏิรูปอุดมศึกษา
ของประเทศสหรัฐอเมริกา, กรุงเทพฯ, ห้างหุ้นส่วน จำกัด
ภาพพิมพ์, กันยายน 2543
- ดร.สมสุข ชีวะพิจิตร, การสอนที่ฝึกเรียนเป็นศูนย์กลาง, วารสาร
ศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 22 เดือนกันยายน - ตุลาคม 2543
- ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์, วิสัยทัศน์การวางแผนพัฒนาประเทศใน
สหัสวรรษหน้า, นนทบุรี, บริษัท เพชรรุ่งการพิมพ์ จำกัด,
สิงหาคม 2543
- Ken Blanchard, John P. Carlos & Alan Randolph, Empowerment
Takes More than a Minute, San Francisco, Bewett –
Kochler Publishers, 1996
- Spencer J Laure, (1989), Winning Through Participation,
Meeting the Challenge of Corporate Change with the
Technology of Participation, Kendall / Hunt Publishing
Company

Thamarak Karnpisit, Integration of AIDS into National
Development Planning The Case of Thailand,
Nonthaburi, Petchrung Press, December 2000, With
support from the Joint United Nations Programme
on HIV / AIDS (UNAIDS)

Wycoff, Joyce (1995), Transformation Thinking, The Berkeley
Publishing Group

กรณีตัวอย่างการเรียนรู้ประสบการณ์จัดการเรียนการสอน
ที่ใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
วิชา การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา
หลักสูตร ปริญญาโท เศรษฐศาสตร์การศึกษา ปีที่ 1-2
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2543
ภาคเรียนที่ 2
จำนวน 59 คน

หมายเหตุ

ในการสอนวิชา การวางแผนและการวิเคราะห์ โครงการทางการศึกษา ผู้วิจัยได้นำแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามที่ได้อธิบายไว้ใน บทที่ 2 มาใช้ โดยได้ปรับเปลี่ยนห้องเรียนให้กลายเป็นที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละประมาณ 10 คน ซึ่งนำไปสู่จัดการเรียนรู้ กระบวนการวางแผนด้วยกัน ทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม ตลอดทั้งภาคการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนในชั้น การวิเคราะห์สถานการณ์ การจัดทำวิสัยทัศน์ การกำหนด ยุทธศาสตร์ ตลอดจนการวางแผนในระดับแผนงานและโครงการ ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการวางแผน เมื่อนักศึกษาแต่ละกลุ่มสามารถร่วมกันจัดทำสรุปประเด็นข้อยุติของเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้แล้ว ก็จะนำมานำเสนอต่อทุกกลุ่มหน้าห้องบรรยาย โดยมี อาจารย์เป็นพี่เลี้ยงชี้แจง วิจารณ์ ให้เนื้อหาสาระเพิ่มเติม หลังจากนั้นเมื่อจบภาคการศึกษาแล้ว ก็ให้ทุกกลุ่มสรุปเป็นรายงาน เป็นแผนพัฒนาการศึกษา ในขั้นสุดท้าย

รายงานเรื่อง “แผนพัฒนาการศึกษาไทย” ของนักศึกษา ที่นำมาแสดงไว้ในภาคผนวกนี้ เป็นเพียง รายงานของนักศึกษา เพียงกลุ่มเดียว จำนวน 10 คน จากนักศึกษาทั้งสองห้อง จำนวน

59 คน ที่ได้แบ่งกลุ่มไว้ 6 กลุ่ม เนื่องจากรายงานของนักศึกษา
ทุกกลุ่มได้แสดงทั้งสาระและกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การวางแผน
ได้อย่างเป็นที่น่าสนใจยิ่ง และมีคุณภาพทัดเทียมกัน ผู้วิจัยจึง
ได้สุ่มตัวอย่างมา 1 กลุ่ม เพื่อให้เป็นผู้แทนของทุกกลุ่มในการ
แสดงให้เห็นการเรียนวิถีเรียน เรื่อง การวางแผนและวิเคราะห์
โครงการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แผนพัฒนาการศึกษาไทย

เสนอ

อาจารย์ ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

สมาชิกผู้ร่วมระดมความคิด

นางสาวขวัญใจ	ยงยศยิ่ง	รหัส	431998317
นางธนิชพร	บัวตา	รหัส	431998325
นายมรกต	ศิริจันโท	รหัส	431998332
นางสาววรรณารก	มีภูมิรู้	รหัส	431998335
นายวีรยุทธ	ตั้งจิตดำเนินการ	รหัส	431998337
นางสาวสายพิน	ร่วมญาติ	รหัส	431998340
นายสุริยกานต์	สุรชน	รหัส	431998343
นางสาวเสวนีย์	เทพฉิม	รหัส	431998344
นายพรชัย	สมพงษ์พันธุ์	รหัส	431998350
นางสาวขจีพรรณ	ทนุทิมทอง	รหัส	431998755

วิชา การวางแผน และการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา
คณะบัณฑิตวิทยาลัย เศรษฐศาสตร์การศึกษา ภาคนพิเศษ
มหา วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ปีการศึกษา 2543

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การทราบกระบวนการเรียนรู้ที่อาศัยคนเป็นศูนย์กลางแบบองค์รวม ตามแนวนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 , 9 และแผนปฏิรูปการศึกษา

เอกสารดังกล่าวนี้ เป็นการรวบรวมผลงานของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ รุ่นที่ 2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ร่วมกันสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการใช้เทคนิค การระดมสมอง ใช้กระบวนการที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งวิธีการดำเนินงาน โดยอาจารย์เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน ประกอบด้วย ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดหัวข้อ “การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของโลกในยุคโลกาภิวัตน์” การศึกษาในเรื่องนี้ถือเป็นการให้รู้จักมองภาพรวมเพื่อเชื่อมโยงก่อนจะนำไปสู่หัวข้อหลักในการศึกษาต่อไป
2. ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานหลังจากที่มีการระดมสมองร่วมกัน อาจารย์ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงเนื้อหาให้มีความเหมาะสมมากขึ้น
3. อาจารย์ให้คำบรรยายถึงสภาพความเป็นจริงของหัวข้อโดยทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบ ให้ผู้เรียนเห็นภาพในมุมมอง

มองที่กว้างขึ้น

4. อาจารย์มอบหมายให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลทั้งหมด โดย
นำเสนอเป็นรูปเล่ม เพื่อให้อาจารย์ประเมินประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลของกลุ่มต่อไป

คณะผู้จัดทำ

3 / 3 / 44

ปฐมบท

โลกปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์อย่างรวดเร็ว ด้วยอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยี ข่าวสาร และโทรคมนาคม ที่มีเครือข่ายโยงใยไปทั่วโลก สังคมโลกจึงเข้าสู่สมัยแห่งสังคมข่าวสารอย่างแท้จริง และเป็นผลให้โลกนี้แคบประหนึ่งว่า “อยู่ในครอบครัวเดียวกัน โลกเชื่อมโยงกันทางด้านภูมิศาสตร์ รัฐศาสตร์ และเศรษฐกิจ เป็นระบบเดียวกัน”

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีเอกลักษณ์นำภาคภูมิใจเป็นสังคมที่เปิดกว้างยอมรับวัฒนธรรมจากภายนอก เป็นสังคมที่มีความสงบสุข อบอุ่น และเอื้ออาทรต่อกัน ปราศจากความขัดแย้งอย่างรุนแรง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนา มีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมากระแสโลกาภิวัตน์อันเกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีที่สารสนเทศได้เป็นปัจจัยผลักดันที่สำคัญ และนำโลกก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการจัดระเบียบใหม่ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองระหว่างประเทศ สังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็ว

ซึ่งก่อให้เกิดทั้งโอกาส และภัยคุกคามต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย

ในด้านเศรษฐกิจ กระแสโลกาภิวัตน์โลก ให้ความสำคัญกับนโยบายการค้าเสรี ที่เน้นหลักประสิทธิภาพสูงสุด มีการรวมกลุ่มประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า สำหรับกลุ่มที่ไทยมีความสัมพันธ์ทางการค้า เช่น สหภาพยุโรป (EU) เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA) เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) เป็นการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และการค้าให้ประเทศสมาชิก ตลาดโลกกว้างขึ้น และมีการเคลื่อนย้ายปัจจัยทุนข้ามชาติทั่วโลก ในขณะที่เดียวกันการค้าเสรีที่เน้นหลักประสิทธิภาพนั้นก็มีการแข่งขันรุนแรงมากขึ้น ขาดความเสมอภาพ ประเทศพัฒนาแล้วมักมีความได้เปรียบ เศรษฐกิจไทยต้องพึ่งพิงและถูกครอบงำจากประเทศมหาอำนาจ ประเทศไทยเผชิญกับการค้าอกระบบ เช่น การค้ายาเสพติด การค้าประเวณี ขาดความคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรม

ทางด้านสังคม คนไทยมีแนวโน้มในการพึ่งตนเองมากขึ้น มีโอกาสเลือกรับข่าวสารที่หลากหลายมีชีวิตที่สะดวกสบายมากขึ้น สามารถที่จะเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารรอบโลกภายในบ้านของตนเอง หรือในที่ทำงานผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และสื่อต่าง ๆ ในขณะเดียวกัน อำนาจของข่าวสารที่เผยแพร่เข้าถึงบุคคลโดยตรง

ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ในสังคมมีพลังในการต่อรองที่ดีขึ้น มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เกิดแรงกดดันให้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น อย่างไรก็ตามกระแสวัฒนธรรมและข้อมูลข่าวสารที่ขาดการกลั่นกรองไหลผ่านสื่อในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ธุรกิจบันเทิง โฆษณา เว็บไซต์ลามก ฯลฯ ก่อให้เกิดวัตถุนิยม และบริโภคนิยม ตลอดจนความฟุ้งเฟ้อต่าง ๆ ในหมู่คนรุ่นใหม่ ๆ รวมทั้งการครอบงำทางวัฒนธรรม

กระแสโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดความไม่สมดุลย์ในการพัฒนาหลายลักษณะ ทั้งในด้านความไม่สมดุลย์ระหว่างการพัฒนาทางวัตถุกับการพัฒนาทางด้านจิตใจ ระหว่างการให้ความสำคัญแก่วิทยาการสมัยใหม่และวัฒนธรรมภายในชุมชนกับภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตามกระแสโลกาภิวัตน์เป็นผลผลักดันให้เกิด 2 กระแส คือ กระแสด้านสิทธิมนุษยชน และกระแสสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้เกิดการตระหนักร่วมกันอย่างกว้างขวางว่า การพัฒนาที่มุ่งเน้นไปในด้านเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว โดยละเลยคุณภาพชีวิต ครอบครัว ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดสภาพการเสียสมดุลย์ของการพัฒนาที่รุนแรง ซึ่งในอนาคตหากไม่แก้ไขแล้ว คนและธรรมชาติจะไม่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างกลมกลืนและเกื้อกูล

จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สังคมไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง ประชาชนส่วนใหญ่ ซึมซับกระแสโลกาภิวัตน์โดยไม่รู้ตัว และอาจปรับตัวได้ไม่เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา เพื่อจัดการกับระบบการศึกษาของไทยให้ตอบสนองต่อปัญหาในปัจจุบันและอนาคตให้สังคมไทยอยู่รอด ก้าวทันและก้าวหน้าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม ปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้วยหัวใจของการพัฒนาที่แท้จริง อันนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ปรารถนาในยุคโลกาภิวัตน์ คือ ต้องพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคน

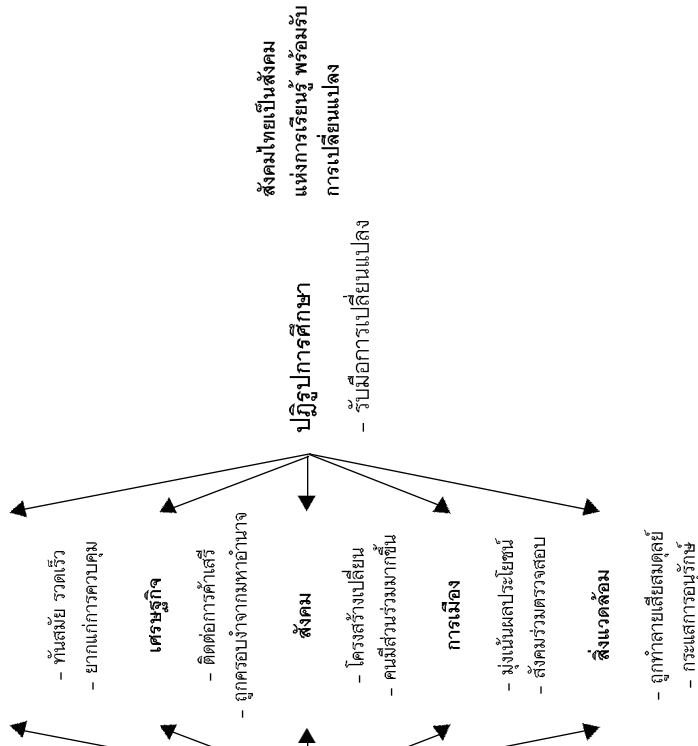
ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาของไทยในยุคโลกาภิวัตน์ฉบับนี้เป็นแนวทางหนึ่งที่คณะผู้จัดทำ คิดว่าจะสามารถนำพาการศึกษาไทยให้เอื้อประโยชน์แก่ประชาชนชาวไทย เพื่อสามารถปรับตัวให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเป็นรากฐานในการพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมไทย

ผลกระทบโลกาภิวัตน์

สังคมไทย
ฐานะที่เป็นส่วนหนึ่ง
ของสังคมโลก

การเปลี่ยนแปลง

กระบวนการในการวางแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาไทย

กระบวนการในการวางแผนกลยุทธ์ของกลุ่มครั้งนี้ เป็นการปรับเปลี่ยนความคิดในการวางแผนแบบเดิม ๆ ที่เป็นระบบสั่งการตามแนวดิ่ง มาสู่การปฏิบัติงานแบบเครือข่ายเชื่อมโยง อาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์อันหลากหลายของ สมาชิกในกลุ่มทั้ง 10 คน เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ร่วมกันตามวัตถุประสงค์ของการระดมสมอง โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้อง แต่งตั้งประธานกลุ่ม เพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานและเลือกเลขานุการ กลุ่ม เพื่อทำหน้าที่ สังเคราะห์ความคิดเห็นเพื่อสรุปเป็นมติของกลุ่ม ส่วนสมาชิกที่เหลือต้องกำหนดว่าตนเองเป็นเสมือน ผู้ประสานงาน ผู้กำกับกระบวนการกลุ่มอีกคนหนึ่ง โดยที่สมาชิกทุกคนต้องพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเป็นประธานและเลขานุการ เพื่อแสดงความสามารถพร้อมที่จะทำงานได้ในทุก ๆ ตำแหน่งงานในแต่ละครั้งของการระดมความคิด และแสดงความคิดร่วมกันอย่างเต็มที่ ทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ร่วมกันตาม วัตถุประสงค์ของงานว่าต้องการบรรลุถึง การวางแผนกลยุทธ์ทาง การศึกษาไทย สามารถสรุปกระบวนการทำงานของกลุ่มได้ดังต่อไปนี้

1. ประธานนำเสนอ หัวข้ออภิปรายตามลำดับความสำคัญของแต่ละหัวข้อ ในแต่ละช่วงเวลา

2. ประธานแจกการ์ดให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนกรอก ความคิดเห็นของตนลงในการ์ดแบบมีอิสระทางความคิด ใช้ระยะเวลา 10-15 นาที โดยเขียนเป็นวลีหรือประโยคสั้น ๆ อ่านง่ายได้ใจความ

3. สมาชิกแต่ละคนเขียน ชื่อ นามสกุล รหัสประจำตัวนักศึกษา และวันที่ลงในการ์ดของตนให้ชัดเจน

4. สมาชิกอ่านความคิดเห็นที่ตนเขียนในการ์ดให้สมาชิกคนอื่นฟังแล้วพูดคุยแสดงความคิดเห็นกัน เพื่อเชื่อมโยงความคิดของทุกคนเข้าด้วยกัน โดยความเห็นใดที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันก็สังเคราะห์สรุปรวมกันเป็น 1 ความคิด ความเห็นใดที่แตกต่างกันก็ยกเป็นประเด็นเพื่ออภิปรายและหาทางร่วมกันพิจารณาผนวกเข้าเป็นความคิดของกลุ่มแล้วเรียงลำดับความสำคัญของความคิดหรือเรียงลำดับตามความต่อเนื่องของเหตุการณ์ก็ได้

5. เลขานุการกลุ่มนำการ์ดไปจัดหมวดหมู่บน Flip Chart ตามประเภทของกลุ่มความคิด ให้สมาชิกแต่ละคนสรุปในขั้นต้น และร่วมกันให้ความเห็นเพิ่มเติม ต้องกระชับ และครอบคลุมสาระที่ต้องการเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. ประธาน เลขานุการกลุ่ม หรือผู้นำเสนอที่กลุ่มเลือกเป็นตัวแทนกลุ่มนำเสนอ ข้อสรุปของกลุ่ม ควรนำเสนอด้วยความ

มันใจ และเข้าใจในสาระของสิ่งที่นำเสนออย่างแท้จริง เมื่อนำเสนอจบแล้วควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ฟังและตอบคำถาม เพื่อความเข้าใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้รับฟังมากขึ้น

7. รวบรวมการ์ดของสมาชิกแต่ละคน อุปกรณ์ที่ใช้นำเสนอ และบทสรุปของกลุ่มทั้งหมดในทุก ๆ หัวข้ออภิปรายแล้วจัดทำเป็นรูปเล่ม เพื่อรอการประเมินผลต่อไป

หัวข้ออภิปราย สามารถแยกออกเป็นหัวข้อ ในแต่ละช่วงเวลาดังต่อไปนี้

แผนกลยุทธ์เป็นแผนซึ่งครอบคลุมกิจกรรมซึ่งการปฏิบัติ
ตามกระบวนการในทุกหัวข้ออภิปรายแต่ละสัปดาห์จนครบแล้วจะ
ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ กลยุทธ์ทางการศึกษาไทยได้

หัวข้อที่ 1 “การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมโลกในยุค
โลกาภิวัตน์” ช่วงเวลา : สัปดาห์แรก

ประธานกลุ่ม : นายพรชัย สมพงษ์พันธ์

เลขานุการกลุ่ม : นางธนัชพร บัวดา

สำหรับหัวข้อนี้เป็นการมองภาพรวมของสภาพแวดล้อม
โลกในปัจจุบัน และอนาคตซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งเศรษฐกิจ สังคม
การเมือง รวมถึงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลาสมกับเป็น
ยุคโลกไร้พรมแดน ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุก ๆ คนให้ความสำคัญเหมือนเป็น
สิ่งใกล้ตัว ทำให้การมองภาพรวมในหัวข้อดังกล่าวเป็นเรื่องไม่
ยากนัก ดังนั้น การศึกษาในหัวข้อนี้จึงเหมือนเป็นการเริ่มฝึกให้
เรามองภาพรวมในเรื่องที่คุ้นเคยก่อนที่จะนำไปสู่หัวข้อที่ 2 ซึ่ง
เป็นหัวข้อหลักต่อไป

หัวข้อที่ 2 “ยุคโลกาภิวัตน์มีผลต่อการศึกษาไทยอย่างไร” ช่วงเวลา : สัปดาห์ที่ 2

ประธานกลุ่ม : นายวีระยุทธ ตั้งจิตดำเนินการ

เลขานุการกลุ่ม : นางสาวขวัญใจ ยงยศยิ่ง

หัวข้อนี้กล่าวถึงการมอง การศึกษาไทยว่ามีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันหรือไม่ ตามทัศนะของเรา ในฐานะที่เรียนอยู่ในแวดวงการศึกษา เหมือนเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างวิสัยทัศน์ให้กับตัวเอง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายสุดท้ายคือ การพัฒนาการศึกษาไทย โดยการวางแผนกลยุทธ์ด้านการศึกษา

หัวข้อที่ 3 “การจัดการสร้างวิสัยทัศน์และภารกิจที่ต้องการร่วมกัน” ช่วงเวลา : สัปดาห์ที่ 3

ประธานกลุ่ม : นายสุริยกาญจน์

เลขานุการกลุ่ม : นางสาวเสวนีย์ เทพนิม

วิสัยทัศน์กลุ่ม เป็นเหมือนภาพในอนาคตของกลุ่ม สมาชิกทุกคนร่วมวาดฝันหรือจินตนาการขึ้นโดยมีพื้นฐานอยู่บนสภาพแวดล้อมของการศึกษาไทยในปัจจุบัน เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ ภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อมั่นเข้าด้วยกันเพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดพลัง ในการก้าวเดินไปตามเส้นทางที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจาก

สภาพปัจจุบันไปสู่จุดมุ่งหมายที่พึงปรารถนาในอนาคต

หัวข้อที่ 4 “การทำ SWOT ANALYSIS ของการศึกษาไทย” ช่วงเวลา : สัปดาห์ที่ 4

ประธานกลุ่ม : นายมรกต ศิริจันโท

เลขานุการกลุ่ม : นางสาวชจีพรรณ หนูทิมทอง

การวิเคราะห์ SWOT นั้นจะเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สถานการณ์ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจถึงองค์ประกอบแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาไทย หลักการที่สำคัญของการวางแผนโดยใช้ SWOT Analysis

- มุ่งใช้ประโยชน์จาก จุดแข็ง (Strengths) อย่างเต็มที่
- พยายามแก้ไข ข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน (Weaknesses)
- แสวงหาผลประโยชน์จากความได้เปรียบ โอกาส (Opportunities)
- ต้องคำนึงถึง ข้อเสียเปรียบ ข้อจำกัดหรืออุปสรรค (Threats) ของแผน

หัวข้อที่ 5 “การวางยุทธศาสตร์ทางการศึกษาไทย” ช่วงเวลา : สัปดาห์ที่ 5

ประธานกลุ่ม : นางสาววรรณารถ มีภูมิรัฐ

เลขานุการกลุ่ม : นางสาวสายพิน ร่วมญาติ

การวางยุทธศาสตร์ต้องวางให้อยู่ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ โดยมีหลักการว่า จะมียุทธศาสตร์ใดบ้างที่จะทำให้สามารถพัฒนาการศึกษาไทยไปสู่วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางวัตถุประสงค์ การพัฒนาที่จะนำไปใช้ในการทำแผนงาน ดำเนินการในแต่ละด้านให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

หัวข้อที่ 6 “การวางมาตรการ แผนงาน และโครงการ ทางด้านการศึกษาไทย” ช่วงเวลา : สัปดาห์ที่ 6

ประธานกลุ่ม : นางธนัชพร บัวดา

เลขานุการกลุ่ม : นายมรกต ศิริจันโท

การคิดสร้างมาตรการและโครงการที่จะทำยุทธศาสตร์ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามกรอบของวิสัยทัศน์ โดยโครงการต่าง ๆ ต้องพิจารณาองค์ประกอบด้านแหล่งเงินทุน แรงแรงงาน ทรัพยากร ความเป็นไปได้ทางเทคนิค และทัศนคติของประชาชน ประกอบ

หัวข้อที่ 7 “บทสรุปและการตรวจสอบแผนงานตาม กระบวนการทั้งหมด เพื่อวางกลยุทธ์ทางด้านการศึกษาไทยที่มุ่งสู่การปฏิบัติได้จริง” ช่วงเวลา : สัปดาห์สุดท้าย

ประธานกลุ่ม : นางสาวขวัญใจ ยงยศยิ่ง

เลขานุการกลุ่ม : นางสาวจีพรรณ หนูทิมทอง

เมื่อปฏิบัติตามกระบวนการทั้งหมดทางกลุ่มจะรวบรวม
เอาวิสัยทัศน์ ภารกิจ ยุทธศาสตร์ โครงการและมาตรการ มา
รวบรวมเพื่อสังเคราะห์ครั้งสุดท้ายอีกครั้งเพื่อรวมเล่มเป็น บท
สรุปทั้งหมดเกี่ยวกับการทำกิจกรรม การวางแผนกลยุทธ์ด้าน
การศึกษาไทย

ตารางเวลาการวางแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาไทย

กระบวนการ	สัปดาห์						
	1	2	3	4	5	6	7
1. การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ของโลกในยุคโลกาภิวัตน์							
2. ยุคโลกาภิวัตน์มีผลต่อการศึกษา ไทยอย่างไร							
3. การกำหนดภารกิจและวิสัยทัศน์							
4. SWOT Analysis ของการศึกษาไทย							
5. การวางยุทธศาสตร์การศึกษาไทย							
6. มาตรการและโครงการทางการศึกษา							
7. บทสรุป							

SCHEDULE

SWOT การทำงานกลุ่ม ●

จากการระดมความคิด การทำงานของกลุ่ม ในครั้งที่ 1 – 5 การกำหนดวิสัยทัศน์ของแต่ละบุคคลแบบมีอิสระทางความคิด และเชื่อมโยงความคิดให้เป็นหนึ่งเดียว การทำงานที่ผ่านมายังมีข้อบกพร่องอีกหลายประการ ดังนั้นเราจึงทำการวิเคราะห์ SWOT ของกลุ่ม เพื่อหาจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ของกลุ่มว่ามีอะไรบ้าง ทำให้ทราบข้อบกพร่อง และหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการประชุมครั้งต่อไป ซึ่ง SWOT การทำงานมีรายละเอียดดังต่อไปนี้.–

จุดแข็ง (Strengths)

1. กลุ่มมีความหลากหลายทางด้าน ความคิด ความสามารถ และทักษะของแต่ละบุคคล
2. การมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และความสามัคคีของสมาชิกในกลุ่ม
3. การมีขอบเขตกฎระเบียบในการประชุมกลุ่มที่แน่นอน จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในการวางแผนงานอื่น ๆ ในอนาคต

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. จำแนกความสามารถผู้ทำงานกลุ่มไม่เด่นชัด มอบ

ผลงานไม่สอดคล้องกับความถนัดของสมาชิกแต่ละคน

2. ความรับผิดชอบในงานไม่สมดุลกับเวลาที่ได้รับมอบหมาย

3. ขาดทักษะด้าน Communication Skill

โอกาส (Opportunities)

1. เข้าใจกระบวนการเรียนรู้แนวใหม่ และพร้อมที่จะประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการเรียน การทำงาน และในชีวิตประจำวันได้

2. เกิดความคิดสร้างสรรค์แผนงาน โครงการต่าง ๆ ที่ดี มีประโยชน์ ต่อสังคมปัจจุบัน และต่อเนื่องไปสู่อนาคต

3. ทำให้ค้นพบแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์พร้อมจะนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ

4. ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

อุปสรรค (Threats)

1. ความคิดที่หลากหลายของสมาชิกกลุ่มทั้งหมด ยากที่สรุปรวมให้อยู่ในแนวทางเดียวกัน เพื่อใช้แก้ปัญหาในประเด็นต่าง ๆ

2. การตั้งเป้าหมายในผลงานสูง สร้างแรงกดดัน ให้สมาชิกในกลุ่ม ทำให้ผลงานออกมาไม่ดี

3. สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการระดมความคิด และการประชุมกลุ่ม

จาก SWOT ดังกล่าวข้างต้น เราได้หาวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มักใช้ระดมความคิดในข้อสรุปสุดท้าย “WHAT TO LEARN” ซึ่งเป็นการระดมความคิดของสมาชิกกลุ่มทุกคน จากการทำงานครั้งแรกจนถึงครั้งสุดท้าย ว่าเราได้ประโยชน์อะไรบ้าง จากการวางแผนพัฒนาการศึกษา โดยการวางกติกากการประชุมซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้.-

- ตรงต่อเวลา

จะสาย หรือขาดการประชุมต้องแจ้งประธานฯ หรือ เลขานุฯ ล่วงหน้า

- ประธานฯ คือ ผู้ควบคุมกติกา

ต้องเชื่อฟังประธานที่ประชุมในการตัดสินใจ เรื่อง กติกากการประชุม

- พูดทีละประเด็นจนจบ

ไม่พูดนอกประเด็น หากยังไม่จบห้ามเปลี่ยนประเด็น ต้องสรุปในแต่ละประเด็นให้ได้ ก่อนเปลี่ยนประเด็นใหม่

- ไม่พูดแทรก

อย่าแบ่งกลุ่มหารือ ให้ความสนใจทิศทางเดียวกับที่ประชุม

- พูดอย่างสร้างสรรค์ ใช้กิริยาสุภาพ

ไม่วิจารณ์ตัวบุคคล ไม่พูดเสียดสี หยาบคาย ไม่แสดง กิริยาก้าวร้าว

- ต้องมีส่วนร่วม
ช่วยคิด ช่วยเสนอข้อคิดเห็น ไม่นิ่งเฉย ไม่ทอดทิ้งผู้ที่ยังไม่เข้าใจ
- รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
รับฟังและจับประเด็น พยายามทำความเข้าใจที่คนอื่นพูด
- ให้ความหมายที่ชัดเจน
ใช้ภาษาไทย หรือคำที่เข้าใจได้ง่ายไม่แฝงความหมาย ผู้ไม่เข้าใจต้องรีบถาม
- ดำเนินตามวาระการประชุมและเวลาที่กำหนดไว้
นอกเหนือวาระให้รอไว้พูดในเรื่องอื่น ๆ ท้ายประชุม
- ให้ได้ข้อสรุปที่ดี
ทบทวนและสรุปผลให้ชัดเจนก่อนปิดประชุม

การระดมความคิดครั้งนี้ นอกจากการนำกติกาการประชุมมาใช้แล้ว ยังมีการนำแผ่นชาร์ทมาใช้จัดประเด็นต่าง ๆ ของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนมองเห็น และสนใจในจุดเดียวกัน ทำให้ได้ประเด็นใหม่ ๆ เพิ่มเติม และการเชื่อมโยงความคิดทำได้เร็วขึ้น การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Handwritten notes on lined paper, likely a student's work. The text is in Thai and appears to be a summary or analysis of educational research. The left side contains several paragraphs of text, while the right side has a heading that reads 'ปัญหาการศึกษาไทย' (The Education Problem in Thailand) followed by a list of points or questions. The handwriting is somewhat cursive and dense.

โลกาภิวัตน์กับการศึกษาไทย

กระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบต่อการศึกษาไทย ทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์ หรือเป็นโอกาส ในขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อการศึกษาไทย ซึ่งการศึกษามีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการ การเรียนการสอนและใช้โอกาสจากโลกาภิวัตน์ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาไทยมากที่สุด ภัยคุกคามและโอกาสมีดังต่อไปนี้

ด้านภัยคุกคาม

- เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ระหว่างเด็กในชนบทกับเด็กในเมือง
- นำเทคโนโลยีมาใช้ผิดวัตถุประสงค์ ไม่ได้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากเทคโนโลยี
- ผู้นำขาดสามัญสำนึกและความรับผิดชอบ
- การส่งเสริมการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา และพัฒนาชุมชนได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่มีอยู่ และการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี

- บุคลากรทางการศึกษาขาดจิตสำนึกที่ดี เนื่องจากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไป คนนิยมวัตถุมากขึ้น

- การศึกษาในระบบเสรี มีข้อมูลข่าวสารที่ขาดการกลั่นกรองและอาชญากรรมแอบแฝง ดังนั้นเยาวชนและบุคคลทั่วไปจะต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสารมากขึ้น

ด้านโอกาส

- เกิดเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้การเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากขึ้น

- สื่อการเรียน * การสอน มีความหลากหลายมากขึ้น ทำให้ความรู้ไม่จำกัดอยู่แต่ในตำรา เช่น E - Mail การเรียนรู้ข้อมูลทาง Internet สื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ เป็นต้น

- ทำให้เด็กในชนบทมีโอกาสทางการศึกษาเทียบเท่าเด็กในเมือง เช่น การศึกษาผ่านดาวเทียมไทยคม

- โอกาสทางการศึกษาเปิดกว้างมากขึ้น โดยมีการศึกษานอกระบบ เช่น การศึกษาตามอัธยาศัยที่ ผู้เรียนสามารถเรียนอยู่ที่บ้าน (Home School) การศึกษาผ่านทางอินเทอร์เน็ต ในสถานศึกษาต่างประเทศ ภายในประเทศไทยได้เอง

- หลักสูตรทางการศึกษามีความเป็นสากลมากขึ้น มีหลักสูตรนานาชาติเกิดขึ้นในระดับต่าง ๆ ในประเทศ แม้กระทั่งสถาบันสถาบันการศึกษาของรัฐ เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิสัยทัศน์แผนพัฒนาการศึกษาไทย

วิสัยทัศน์ (Vision) :

คือภาพในอนาคตของประเทศที่พวกเราในฐานะเป็นประชากรเป็นสมาชิกอยู่ยในสังคมร่วมกันวาดฝันหรือจินตนาการขึ้น โดยมีพื้นฐานอยู่บนความจริงในปัจจุบัน เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อมั่นเข้าด้วยกัน พร้อมทั้งพรรณาให้เห็นทิศทางของประเทศอย่างชัดเจน ดังนั้นวิสัยทัศน์แผนพัฒนาการศึกษาไทย จึงเป็นภาพในอนาคตของประเทศในด้านการศึกษา ที่ประชาชนทุกหมู่เหล่าต้องการเห็นประเทศของเราดำเนินไป ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ

ปรัชญานำทาง (Guiding Philosophy) :

มุ่งความรู้ คู่คุณธรรม (IQ+EQ)

การจัดการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และพัฒนาสติปัญญาของบุคคล แต่ในขณะเดียวกันการมีสติปัญญาฉลาด (IQ สูง) เพียงอย่างเดียวก็ไม่สามารถทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตได้เสมอไป หากแต่เป็นการมีความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ (EQ สูง) ที่จะทำให้บุคคลเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น ประกอบกับการมีคุณธรรมจริยธรรมที่จะทำให้

บุคคลสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้

จุดมุ่งหมาย (Core Purpose) :

การศึกษาเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ รอบตัวตลอดเวลา เพื่อให้ทันกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มุ่งเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานความรู้ในหลาย ๆ ศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาประเทศ

ค่านิยมและความเชื่อ (Core Values and Beliefs) :

การศึกษามุ่งสร้างคนให้เป็นคนดี ตามหลักศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ ใช้ความรู้ อย่างเหมาะสม มีเหตุมีผล สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน พร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงของโลก

ภาพอันพึงปรารถนาที่ชัดเจนในอนาคต (Tangible Image) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลักที่สำคัญ คือ

พันธกิจ (Mission) :

ปฏิรูปการศึกษาโดยปรับปรุงหลักสูตรการเรียนให้มี

ความยืดหยุ่น สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในช่วงนั้น ๆ โดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก รวมถึงปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ปฏิรูปบุคลากรทางด้านการ ศึกษาและสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ โดยการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับบุคลากรทางด้านการศึกษา ปรับ เปลี่ยนสื่อการเรียนการสอนให้ทั่วถึงและเป็นธรรม โดยพิจารณา ถึงความเหมาะสมในแต่ละท้องถิ่นและต้องปฏิรูปสื่อการเรียน การสอนให้ทันสมัย ใช้ประโยชน์จากสื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการบูรณาการ ศาสตร์ต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวม

เป้าประสงค์สุดท้ายที่ต้องการให้สำเร็จ (Vivid Description) :

จากพันธกิจดังกล่าว เป้าประสงค์สุดท้ายที่จะสะท้อน ให้เห็นถึงการบรรลุผลถึงแผนพัฒนาการศึกษา คือ ทุกคนใน ชาติได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการศึกษา พร้อมทั้งจะร่วมแรง ร่วมใจให้การศึกษามีส่วนสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ใน หลักที่ว่า การศึกษาจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน ให้เข้าใจตนเอง รู้จักผู้อื่น สามารถนำความรู้ความสามารถที่มีมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ โดยไม่สร้างความเดือดร้อน และก่อ

ปัญหากระทบต่อคนในชาติ และอาศัยหลักคำสอนของศาสนา เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวที่สอนให้คนทุกคนประพฤติตนเป็นคนดี ให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข พร้อมกับนำความรู้ที่ได้นำไปพัฒนาประเทศชาติ ให้เจริญรุ่งเรือง โดยมีบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อรองรับความเจริญเติบโตของประเทศ ซึ่งการศึกษาจะเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืน โดยอยู่ภายใต้หลักของการพึ่งตนเองให้มากที่สุด ท่ามกลางของกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยไม่ลืมถึงความภาคภูมิใจในความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ภายใต้คำกล่าวที่ว่า “การดำรงความเป็นไทย ในความเป็นสากล”

SWOT การศึกษาไทย ●

โอกาส

จากกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ อาทิเช่น มี พ.ร.บ. ทางการศึกษา ฉบับปี พ.ศ. 2542 เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังมี เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับ นโยบายกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาได้เปิดโอกาสให้เยาวชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์สามารถศึกษาต่อได้ รวมทั้งค่านิยมและความเชื่อของสังคมไทยที่เห็นว่า การศึกษาเป็นโอกาสที่จะช่วยยกฐานะทางสังคม จึงทำให้ชุมชนและองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นเป็นโอกาสในการที่จะปฏิรูปการศึกษาตามพันธกิจที่วางไว้

อุปสรรค

อุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาระบบการศึกษาไทยในปัจจุบันมีหลายด้านดังต่อไปนี้

ด้านสังคม

ปัญหาความยากจนทำให้เด็กในชนบทขาดโอกาสในการศึกษาต่อ และขาดการมีโภชนาการที่ดี ส่งผลให้การพัฒนาทางสติปัญญาไม่ดีเท่าที่ควร รวมทั้งปัญหายาเสพติด และปัญหาครอบครัว กรณีครอบครัว ทำให้เด็กไม่ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และการที่คนในสังคมขาดจิตสำนึก ร่วมกันในการพัฒนาการศึกษา เพราะคิดเพียงว่าการศึกษาเป็นเพียงเครื่องมือในการยกฐานะทางสังคม จึงทำให้การศึกษาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ด้านเศรษฐกิจ

จากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ รัฐบาลต้องประสบปัญหาทางการเงินทำให้การจัดสรรงบประมาณทางการศึกษามีจำกัด ส่งผลให้การพัฒนาทางการศึกษาไม่บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

ด้านการเมือง

การศึกษาอยู่ภายใต้อำนาจทางการเมือง ทำให้ขาดความต่อเนื่องทางนโยบายการศึกษา อีกทั้งยังขาดการทำงานแบบองค์รวม เพราะมีการทำงานแบบแยกส่วน รวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง จึงทำให้ขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และไม่มีอิสระทางความคิด

ด้านสิ่งแวดล้อม

จากกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย ก่อให้เกิดมลภาวะต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการจัดการ การเรียนการสอน และมีผลต่อสุขภาพ พัฒนาการของเด็ก

ด้านวัฒนธรรม

จากกระแสวัฒนธรรมตะวันตกที่เข้ามา ส่งผลให้คนใน สังคมมีความเชื่อ ค่านิยม ตามแบบอย่างตะวันตก เพราะเห็นว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว จึงทำให้เด็กมีค่านิยมฟุ้งเฟ้อ ใช้จ่าย ฟุ่มเฟือย ให้ความสำคัญกับแฟชั่นมากกว่าการศึกษา

จุดอ่อน

ระบบการศึกษาของไทยเป็นระบบแข่งขัน อีกทั้ง ประเทศยังขาดภาวะผู้นำที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการดำเนิน นโยบายด้านการบริหารการศึกษา รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา ยังขาดการเตรียมความพร้อม ในการปรับตัวให้เข้ากับการ เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี มีความหลากหลายมากขึ้น อาจทำให้เด็กขาดการถ่วงถ่วงข้อมูล ต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งด้านดีและไม่ดี อีกทั้งหลักสูตรไม่มีความยืดหยุ่น ทำให้ เด็กไม่สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ อีกทั้ง การเรียนแบบท่องจำ ทำให้เด็กคิดไม่เป็น การสอนก็สอนให้เด็กมี

ทักษะเฉพาะอย่าง จึงไม่สามารถประยุกต์ความรู้นำไปใช้ร่วมกับศาสตร์อื่น ๆ ได้ ที่สำคัญจากกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทำให้ศีลธรรมเสื่อม คนขาดจิตสำนึกของความเป็นไทย และไม่เห็นถึงคุณค่าของการศึกษา ซึ่งทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ยาก

จุดแข็ง

ปัจจุบันหลายฝ่ายให้ความสำคัญกับการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะภาครัฐและเอกชน ซึ่งเปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน มีทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย มีทั้งหลักสูตรสามัญ หลักสูตรวิชาชีพ และหลักสูตรอบรมวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานภาพของผู้เรียน อีกทั้งการศึกษสามารถทำให้คนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต จึงทำให้มีการนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา อีกทั้งการมีพระพุทธศาสนาค้ำจุนการศึกษา และมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมดวงใจ ส่งผลให้มีความเอื้ออาทร รักพวกพ้อง และสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็ง จึงนับเป็นจุดแข็งของระบบการศึกษาไทย

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาไทย

1. ส่งเสริมการปฏิรูปบุคลากรทางการศึกษา

- ครู/อาจารย์
- ผู้เรียน
- ผู้บริหารการศึกษา
- ประชาชนและบุคคลทั่วไป
- ผู้ปกครอง

2. ส่งเสริมการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา

3. ส่งเสริมการปฏิรูปทรัพยากรทางการศึกษา

- งบประมาณ
- วัสดุ/ครุภัณฑ์/สิ่งก่อสร้าง
- สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

4. ส่งเสริมการปฏิรูปสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา

- เศรษฐกิจ
- การเมือง
- สังคม

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาไทย

ยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษา เราควรมองการศึกษาในความหมายที่กว้างกว่าการจัดการเรียนการสอนในสถาบันหรือโดยสื่อต่างๆ นั่นก็คือ ควรมองว่า การศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้ การแก้ปัญหา และการพัฒนาในด้านต่างๆ ของมนุษย์ทุกคน ตลอดทั้งชีวิต

การเข้าใจสถานภาพ ปัญหา และบทบาทของการจัดการศึกษาได้อย่าง แท้จริง จะต้องมองการศึกษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ทั้งของสังคมไทยและสังคมโลก เราถึงจะได้เห็นภาพโดยรวมทั้งหมด และเห็นความเชื่อมโยงกันของปัญหาการศึกษากับปัญหาด้าน

ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา จะได้ใช้แนวคิดแบบองค์รวม (HOLISTIC APPROACH) คือ ระบบคิดที่อยู่บนพื้นฐานที่ว่ามนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน โดยสถานะที่ดำรงอยู่เป็นไปอย่างสมดุลย์ หน่วยย่อยของแต่ละส่วนประสานอิงกันอย่างแนบแน่น เป็นองค์รวมใหญ่ การแยกส่วนศึกษาเป็นหน่วยย่อย ๆ ที่ละส่วน จะไม่สามารถแก้ปัญหาที่เป็นองค์รวมได้ แต่ต้องแก้ปัญหาไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้นยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษา จึงต้อง

มุ่งการปฏิรูปแบบองค์รวมทั้งด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ดังนี้

1. **สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในกระบวนการเรียนรู้สมัยใหม่** ได้แก่ ครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชน และบุคคลทั่วไปโดยเปลี่ยนกรอบความคิดใหม่ ในเรื่องการศึกษา การศึกษา ความหมายของการศึกษา พฤติกรรมการเรียนการสอนแบบใหม่ เปลี่ยนวิธีการสอน เปลี่ยนเนื้อหา เปลี่ยนหลักสูตรใหม่ เพื่อให้มองเห็นว่าการศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้แบบต่อเนื่องตลอดชีวิต โดย **ส่งเสริมการปฏิรูปบุคลากรทางการศึกษา**

1.1 ครู/อาจารย์

- ส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องใบประกอบวิชาชีพครู การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ให้ความรู้ อบรมครูให้มีคุณภาพ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- สนับสนุนการผลิตและพัฒนาครู/อาจารย์ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ให้มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ และการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน

1.2 ผู้เรียน

- สร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนในเรื่องการเรียนรู้ วิธีที่จะเรียนรู้ (Learn How to Learn) ด้วยตนเอง

คิดเป็น วิเคราะห์เป็น อภิปรายเป็น พูดเป็น เขียนเป็น จับ
ประเด็นได้ รวมถึงการเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทย และ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.3 ผู้บริหารการศึกษา

- ผู้บริหารต้องปรับรูปแบบการบริหาร
จัดการศึกษา ให้มีมาตรฐานในระดับสากลและมีความยืดหยุ่นได้
เอื้อต่อการบริหารคน บริหารเงิน และบริหารวิชาการ มุ่งกระจาย
อำนาจการบริหารจัดการจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาคมากขึ้น เพื่อ
รองรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและสถานการณ์ต่าง ๆ
ที่อาจเกิดขึ้น

1.4 ประชาชนและบุคคลทั่วไป

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุก
กลุ่มอาชีพ มีความตื่นตัวในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้มี
แนวคิดร่วมกันในการที่จะปฏิรูปการศึกษา

1.5 ผู้ปกครอง

- ส่งเสริมและสนับสนุนการอบรมผู้ปกครอง
ถึงบทบาทในฐานะครูคนแรกของเด็ก

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษา

2.1 หลักสูตร

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนเนื้อหา
ของหลักสูตรใหม่ ให้ยืดหยุ่น หลากหลายตามความสนใจและ
ความถนัดของผู้เรียนทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย เชื่อมโยง แบบบูรณาการ มีการ
ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยตามวิวัฒนาการขององค์ความ
รู้ที่เป็นสากลอยู่ตลอด

- ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วย
ในการถ่ายทอดวิชาความรู้ โดยให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม
ในการจัดการศึกษาภายในท้องถิ่น

- มุ่งลดจำนวนชั่วโมงการบรรยาย และให้
นักเรียนมีเวลาศึกษา ค้นคว้าด้วยตัวเองมากขึ้น โดยการ
ปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นแหล่งรวบรวม ค้นคว้าหาความรู้ เพื่อ
ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย
จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนเสริมสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น
ในรูปแบบของการจัดหลักสูตรแบบใหม่

- มุ่งส่งเสริมความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี

3. ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิรูปทรัพยากรทางการศึกษา

3.1 งบประมาณ

- สนับสนุนงบประมาณทางการศึกษา โดยปฏิรูประบบบริหารจัดการ เพื่อหารายได้จากทรัพยากรส่วนรวมของประเทศ เช่น การโทรคมนาคม การสาธารณสุข โภค เข้ารัฐอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณการศึกษาอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

- สนับสนุนการจัดสรรงบประมาณ ในด้านการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่ไม่สามารถแบกรับค่าใช้จ่ายในการศึกษา ทั้งในลักษณะเงินทุนเพื่อการศึกษา กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

3.2 สื่อการเรียนและเทคโนโลยีการศึกษา

- ส่งเสริมให้มีโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดหาฐานข้อมูล องค์กรความรู้ ตลอดจนการพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา เครือข่ายวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และการสื่อสารโทรคมนาคมอื่น ๆ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ได้โดยเท่าเทียมกัน

3.3 วัสดุ/ครุภัณฑ์/สิ่งก่อสร้าง

- ส่งเสริมและมุ่งตรวจสอบการใช้เครื่องมือ

อุปกรณ์การศึกษา อาคารสถานที่ ตลอดจนปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาให้ใช้ประโยชน์ได้ และจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ให้ครบถ้วน รวมทั้งสนับสนุนการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่มุ่งเสริมสมรรถนะการเรียนรู้ของคนพิการ ผู้มีปัญญาเลิศ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อความเท่าเทียมกันของการจัดการศึกษา

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิรูประบบการเมือง เศรษฐกิจ สังคม

4.1 เศรษฐกิจ

- ปรับโครงสร้างภาษี เพื่อเป็นการสนับสนุนงบประมาณทางการศึกษา และแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง เนื่องจากการเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคที่มีแนวโน้มสูงขึ้น อาจจะเป็นปัญหาสำหรับผู้มีรายได้น้อย

4.2 การเมือง

- สนับสนุนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการบริหารในเรื่องระบบอุปถัมภ์ ระบบอาวุโส ซึ่งสะท้อนออกมาในรูปของการเล่นพรรค เล่นพวก นักรบราชฎ์บังหลวง ซึ่งเป็นอุปสรรคในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาคม การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ การกระจายอำนาจ

จัดระบบการตรวจสอบระบบการเงินและการจัดสรร งบประมาณ การปรับบทบาทของภาครัฐในการกำกับสถาบันทางการศึกษา การระดมทรัพยากร และการปรับปรุงระบบการบริหารงานของ สถาบันการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย

4.3 สังคม

- ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง มากขึ้น เพื่อเป็นเกราะคุ้มครองเด็กในสภาพปัจจุบัน พร้อมทั้ง แก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณีเด็ก เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการศึกษา ของประเทศ

- มุ่งให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนกำหนดหลักสูตร ให้สอดคล้อง และพัฒนาวิถีชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

4.4 บทบาทสื่อ

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้สื่อมวลชนมีบทบาท ทางการศึกษามากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างการเรียนรู้ทั้งระบบ ทั้งนี้เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยอาศัยสื่อ ต่าง ๆ

สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา

เศรษฐกิจ

การเมือง

การศึกษา

สังคม

บทบาทสื่อ

แผนงานและโครงการพัฒนาการศึกษาไทย

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาไทย สามารถสร้างแผนงานและโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นไปตามมาตรการที่วางไว้ ดังนี้คือ.-

1. แผนงานพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

- 11.1 โครงการเพิ่มวิทยฐานะครูโดยการศึกษาต่อเพิ่มเติม
- 11.2 โครงการให้ความรู้ในการปฏิรูปการศึกษากับบุคลากรทางการศึกษาและประชาชนทั่วไป
- 11.3 โครงการเสริมสร้างจรรยาบรรณให้แก่ครู อาจารย์
- 11.4 โครงการยกระดับวิชาชีพครู
- 11.5 โครงการอบรมผู้บริหารสำหรับทิศทางการบริหารแนวใหม่
- 11.6 โครงการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กอย่างถูกวิธี
- 11.7 โครงการสร้างบุคลากรทางการศึกษาในสาขาวิชาที่ขาดแคลน
- 11.8 โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

- 11.9 โครงการพัฒนาครูต้นแบบ
- 1.10 โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาแต่ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
- 1.11 โครงการวัดผลงานครู ผ่านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก
- 1.12 โครงการโภชนาการเพื่อการศึกษา
- 2. แผนงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
- 2.1 โครงการพัฒนาเชาวน์ปัญญาและอารมณ์ของเด็กก่อนวัยเรียน
- 2.2 โครงการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้กับหลักสูตร
- 2.3 โครงการอบรมวิชาชีพเสริมในโรงเรียน
- 2.4 โครงการส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาที่สอง
- 2.5 โครงการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างสถาบัน
- 2.6 โครงการเสริมสร้างทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2.7 โครงการประกันคุณภาพทางการศึกษา
- 2.8 โครงการเสริมสร้างกระบวนการระดมสมอง
- 2.9 โครงการสอนโดยบูรณาการหลายวิชาเข้าด้วยกัน
- 2.10 โครงการปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีของสังคมไทย

2.11 โครงการส่งเสริมการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3. แผนงานบริหารและจัดการทรัพยากรทางการศึกษา

3.1 โครงการปรับปรุงกลไกการตรวจสอบงบประมาณด้านการศึกษา

3.2 โครงการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา

3.3 โครงการจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษา

3.4 โครงการกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

3.5 โครงการจัดตั้งกองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำเพื่อการจัดการศึกษาภาคเอกชน

3.6 โครงการระดมทุนจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

3.7 โครงการปฏิรูปสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแบบใหม่

3.8 โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่

3.9 โครงการตรวจสอบและกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารสำหรับเด็กและเยาวชน

4. แผนงานปรับปรุง ส่งเสริม สิ่งแวดล้อมเพื่อการ ศึกษา

- 4.1 โครงการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
- 4.2 โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมและค่านิยมที่ดีงาม
ของสังคมไทย
- 4.3 โครงการชุมชนร่วมใจต้านภัยยาเสพติด
- 4.4 โครงการสร้างสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง
- 4.5 โครงการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียน
การสอน
- 4.6 โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียน
- 4.7 โครงการปรับบทบาทสื่อมวลชนในการส่งเสริม
การศึกษา
- 4.8 โครงการความรักสีขาว

5. แผนงานบริหารและจัดการศึกษา

- 5.1 โครงการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้
อำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 5.2 โครงการสร้างภาวะผู้นำในสถานศึกษา
- 5.3 โครงการ 5 ส ในสถานศึกษา
- 5.4 โครงการกระจายอำนาจในสถานศึกษา

5.5 โครงการลดขั้นตอนการบริหารงานบุคคลให้มีความเป็นอิสระ สามารถตรวจสอบได้เป็นปรนัย

5.6 โครงการสร้างหัวใจบริการแก่สาธารณชนให้กับบุคลากรทางการศึกษา

5.7 โครงการร่วมสังเคราะห์กฎหมาย การบริหารบุคลากรด้านการศึกษาให้ทันสมัยเป็นพลวัต

บทสรุป

จากการที่ทางกลุ่มได้ระดมความคิดในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาไทย เราได้ประโยชน์จากการทำงานร่วมกัน (WHAT TO LEARN) คือ

การทำงานเป็น Team Work ให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการบวนการกลุ่ม คือ การเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ ทำให้มีเทคนิคและความคิดเชิงสร้างสรรค์ ในการจัดการกับปัญหาอย่างเป็นระบบ รู้จักบทบาทของตนเอง ทำให้มีวินัย รู้จักการบริหาร หลักเกณฑ์ กฎระเบียบ และเวลา อีกทั้งได้พัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เรียนรู้วิธีการที่จะรับฟังความคิดเห็น สามารถพัฒนาอารมณ์ในการเข้าใจตนเองและผู้อื่น นอกจากนั้นยังเป็นการสร้างสถานะผู้นำในการประสานงาน รับผิดชอบงาน ให้สำเร็จตามเป้าหมาย ตลอดจนเป็นการฝึกทักษะในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ (Communication Skill) ในการเชื่อมโยงความคิดให้เป็นองค์รวม มุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน เป็นการพัฒนาความคิด และกระบวนการในการดึงศักยภาพของบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ประโยชน์จากการทำแผนพัฒนาการศึกษา ทำให้มองภาพ การศึกษาอย่างเป็นองค์รวมมากขึ้น และหาแนวทางในการแก้ ปัญหาการศึกษาไทยทุกมิติอย่างเป็นระบบ จากตัวอย่างข้างต้น ได้มีการวิเคราะห์ SWOT การศึกษาไทย ทำให้ทราบถึง จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และวิกฤตของการศึกษาไทย และหาแนวทาง ในการวางแผนยุทธศาสตร์การศึกษาเพื่อชี้นำทิศทางการศึกษา ไทยให้เป็นไปตามภาพที่พึงปรารถนาในอนาคต ในการปรับ เปลี่ยนมาตรการที่เหมาะสมให้มีความยืดหยุ่นภายใต้กรอบการ วางแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทำให้เรามีมุมมองในการ พัฒนาการศึกษว่าการพัฒนาการศึกษาควรมุ่งเน้นทั้งทางด้าน คุณภาพและด้านปริมาณซึ่งเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะต้องช่วยกัน พัฒนาโดยการสร้างองค์ความรู้ใหม่แบบบูรณาการให้สอดคล้อง กับบริบทของสังคมโลก

ประโยชน์จากการเรียนวิชาการวางแผน และการวิเคราะห์ โครงการทางการศึกษา คือ ได้เรียนรู้วิธีการ และกระบวนการ วางแผนอย่างเป็นขั้นตอนการวางแผนพัฒนาควรเริ่มจากการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมกว้าง ๆ ก่อน แล้วค่อยวิเคราะห์แคบลง เรื่อย ๆ เช่น การทำแผนพัฒนาการศึกษาไทย เริ่มจากการ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมปัจจุบันของโลก มีผล กระทบต่อประเทศไทย และส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาไทย

อย่างไร ต่อจากนั้นวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและภัยคุกคาม จากสิ่งที่เป็นอยู่เพื่อหาแนวทางในการวางยุทธศาสตร์ ภารกิจและ กำหนดแผนงานโครงการที่ต้องทำ เพื่อให้แผนพัฒนาเป็นไปตาม เป้าหมายอีกทั้งทำให้เข้าใจระบบการเรียนรู้ แบบผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน การสอน โดยให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้ผู้เรียน คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น รู้จัก จับประเด็น ในการไตร่ตรองหาทางแก้ปัญหาเฉพาะตน ต่อจาก นั้นระดมความคิดจากกระบวนการกลุ่มเพื่อเชื่อมโยงความคิด อย่างเป็นระบบ ปรับมุมมองสร้างโอกาสในการจัดการกับปัญหา ทำให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับปัญหาพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน ทุกสถานการณ์เป็นการเพิ่มขีดความสามารถ ในการทำงานและ การเรียนรู้

จากกระบวนการเรียนรู้ วิธีการระดมสมอง เพื่อดึง ศักยภาพของสมาชิกกลุ่มในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาไทยนั้น ทางกลุ่มได้ระดมความคิดในหัวข้อต่าง ๆ คือ ผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ มีผลกระทบ ต่อการศึกษาไทยอย่างไร การกำหนดภารกิจและวิสัยทัศน์ SWOT Analysis ของการศึกษาไทย การวางยุทธศาสตร์การศึกษาไทย ตลอดจนมาตรการและโครงการทางการศึกษาไทย ทางกลุ่มได้

วางแผนทางในการพัฒนาการศึกษาไทยให้เป็นไปตาม ภาพที่พึงปรารถนาที่อยากเห็นในอนาคต คือ สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน โดยภารกิจในการพัฒนาการศึกษาไทยที่เราต้องทำคือ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในกระบวนการเรียนรู้สมัยใหม่ เพื่อให้ครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไป มองเห็นว่าการศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้ แบบต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งนี้ต้องส่งเสริมการปฏิรูปบุคลากรทางการศึกษา โดยสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครู อาจารย์ ให้มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถในเชิงวิชาการ และการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน รวมทั้งสนับสนุนการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาให้มีความยืดหยุ่น หลากหลาย ตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน มีการเชื่อมโยงแบบบูรณาการ โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ อีกทั้งส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเองให้มากขึ้น ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งมาจากการส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิรูปทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งทางด้านงบประมาณ สื่อการเรียน และเทคโนโลยีการศึกษา รวมถึงวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง ที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอน ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้จะเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริม และ

สนับสนุนการปฏิรูประบบการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เพื่อให้
เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษา อันเป็นรากฐานของการพัฒนา
ประเทศในระยะยาวสืบไป

บัตรคำ ความคิดนักศึกษา
ประกอบการระดมสมอง

การเปลี่ยนแปลง
สภาพแวดล้อมของโลกใน
ยุคโลกาภิวัตน์
และยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลกระทบ
ต่อการศึกษาไทย

๑๙๘๕-๒๐๑๕ ๒๐ ปีที่ ๒๐๐๕
 ๒๐๐๕-๒๐๑๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๐๑๕-๒๐๒๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๐๒๕-๒๐๓๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๐๓๕-๒๐๔๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๐๔๕-๒๐๕๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๐๕๕-๒๐๖๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๐๖๕-๒๐๗๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๐๗๕-๒๐๘๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๐๘๕-๒๐๙๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๐๙๕-๒๑๐๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๑๐๕-๒๑๑๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๑๑๕-๒๑๒๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๑๒๕-๒๑๓๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๑๓๕-๒๑๔๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๑๔๕-๒๑๕๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๑๕๕-๒๑๖๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๑๖๕-๒๑๗๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๑๗๕-๒๑๘๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๑๘๕-๒๑๙๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕
 ๒๑๙๕-๒๒๐๕ ๑๐ ปีที่ ๑๐๐๕

เกิด การเสียสมดุล ของการเติบโต
 จึงเกิด → พัฒนาการที่ไทย
 ให้เกิดความสมดุล (equilibrium)
 ระหว่าง ความต้องการของมนุษย์
 กับทรัพยากรของโลก
 - ต้องมีการบูรณาการ
 เพื่อเรื่องสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๕๒. ส่วนหนึ่งที่มี ใช้ใน การปฏิบัติหน้าที่
การปฏิบัติงานที่มี ชื่อ เกษตรกรในสวน

การเกษตรที่ตนเอง ผลิตขึ้น ทั้งนี้ ว่าเป็น

ชนิดที่ตนเอง ผลิตขึ้นในสวนของตนเอง (เป็นของตนเอง)

การที่ตนเอง ผลิตขึ้น และ ผลิตขึ้น

— 1 ไร่

— 2 ไร่

— 3 ไร่

4 No 43

— 5 ไร่

— 6 ไร่

๖๖ ที่ความ ส.ต.ท. ส.ต.ท. ส.ต.ท.

1. การปฏิบัติหน้าที่

2. การปฏิบัติหน้าที่

3. การปฏิบัติหน้าที่

4. การปฏิบัติหน้าที่

အိမ် ၁	အ.ပ. ၂၀၅၆ ကျောက် ဂါး ၂၅၇၇၅၂၁၁
<p>ကျောက်တုံးကို မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင်အဖြစ် ချထားရန် ခြံရံ ပြုလုပ်ရမည်။ ကျောက်တုံးများကို အောက်ဖော်ပြပါ အတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။</p> <p>၁။ ကျောက်တုံးများကို မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင်အဖြစ် ခြံရံပုံစံအတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။ မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင် ခြံရံပုံစံအတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။ မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင် ခြံရံပုံစံအတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။</p>	
အိမ် ၂	အ.ပ. ၂၀၅၆ ကျောက် ဂါး ၂၅၇၇၅၂၁၁
<p>ကျောက်တုံးကို မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင်အဖြစ် ချထားရန် ခြံရံ ပြုလုပ်ရမည်။ ကျောက်တုံးများကို အောက်ဖော်ပြပါ အတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။</p> <p>၁။ ကျောက်တုံးများကို မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင်အဖြစ် ခြံရံပုံစံအတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။ မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင် ခြံရံပုံစံအတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။ မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင် ခြံရံပုံစံအတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။</p> <p>၂။ ကျောက်တုံးများကို မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင်အဖြစ် ခြံရံပုံစံအတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။ မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင် ခြံရံပုံစံအတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။ မြေအောက်အောက်၌ အိမ်ထောင် ခြံရံပုံစံအတိုင်း ပြုလုပ်ရမည်။</p>	

rda 2 4.4.43 TIME 10.4 rda 23198383
 unshymad rda
 (some family) to establish...
 1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...

1.	ชื่อผู้เรียน	.....
2.	ชื่อโรงเรียน	.....
3.	ชื่อครูผู้สอน	.....
4.	ชื่อผู้ประเมินผล	.....
5.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
6.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
7.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
8.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
9.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
10.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
11.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
12.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
13.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
14.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
15.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
16.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
17.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
18.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
19.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....
20.	ชื่อผู้ให้คะแนน	.....

1. $\frac{1}{x^2} = x^{-2}$ $\frac{d}{dx} x^{-2} = -2x^{-3}$ $= -2x^{-3}$ $= -\frac{2}{x^3}$	2. $\frac{1}{x^3} = x^{-3}$ $\frac{d}{dx} x^{-3} = -3x^{-4}$ $= -3x^{-4}$ $= -\frac{3}{x^4}$
3. $\frac{1}{x^4} = x^{-4}$ $\frac{d}{dx} x^{-4} = -4x^{-5}$ $= -4x^{-5}$ $= -\frac{4}{x^5}$	4. $\frac{1}{x^5} = x^{-5}$ $\frac{d}{dx} x^{-5} = -5x^{-6}$ $= -5x^{-6}$ $= -\frac{5}{x^6}$
5. $\frac{1}{x^6} = x^{-6}$ $\frac{d}{dx} x^{-6} = -6x^{-7}$ $= -6x^{-7}$ $= -\frac{6}{x^7}$	6. $\frac{1}{x^7} = x^{-7}$ $\frac{d}{dx} x^{-7} = -7x^{-8}$ $= -7x^{-8}$ $= -\frac{7}{x^8}$
7. $\frac{1}{x^8} = x^{-8}$ $\frac{d}{dx} x^{-8} = -8x^{-9}$ $= -8x^{-9}$ $= -\frac{8}{x^9}$	8. $\frac{1}{x^9} = x^{-9}$ $\frac{d}{dx} x^{-9} = -9x^{-10}$ $= -9x^{-10}$ $= -\frac{9}{x^{10}}$
9. $\frac{1}{x^{10}} = x^{-10}$ $\frac{d}{dx} x^{-10} = -10x^{-11}$ $= -10x^{-11}$ $= -\frac{10}{x^{11}}$	10. $\frac{1}{x^{11}} = x^{-11}$ $\frac{d}{dx} x^{-11} = -11x^{-12}$ $= -11x^{-12}$ $= -\frac{11}{x^{12}}$

အုပ်စု

၂၀၂၀ ခုနှစ်

၂၀၂၀ ခုနှစ်

အုပ်စု : အုပ်စုအဖွဲ့အစည်းများ ပြုစုပေးရန်အတွက် အုပ်စုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပေးရန်

အုပ်စု : အုပ်စုအဖွဲ့အစည်းများ ပြုစုပေးရန်အတွက် အုပ်စုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပေးရန်

အုပ်စုအဖွဲ့အစည်း : အုပ်စုအဖွဲ့အစည်းများ ပြုစုပေးရန်အတွက် အုပ်စုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပေးရန်

အုပ်စုအဖွဲ့အစည်း : အုပ်စုအဖွဲ့အစည်းများ ပြုစုပေးရန်အတွက် အုပ်စုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပေးရန်

အုပ်စုအဖွဲ့အစည်း

အုပ်စုအဖွဲ့အစည်း : အုပ်စုအဖွဲ့အစည်းများ ပြုစုပေးရန်အတွက် အုပ်စုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပေးရန်

အုပ်စုအဖွဲ့အစည်း : အုပ်စုအဖွဲ့အစည်းများ ပြုစုပေးရန်အတွက် အုပ်စုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပေးရန်

การกำหนดพันธกิจ
และวิสัยทัศน์

<p> การบ้าน วัตถุประสงค์ / เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกหัดการเขียนเรียงความ เนื้อหา : เขียนบรรยายถึงคุณธรรม คุณงามความดีของคน คุณที่มีคุณธรรม / คุณธรรม : ใจดี มีความซื่อสัตย์ มีความซื่อสัตย์ ของคนที่มีคุณธรรม คุณธรรม : ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ : ใจดี ซื่อสัตย์ คุณธรรม : ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ : ใจดี ซื่อสัตย์ </p>	<p> วัตถุประสงค์ / เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกหัดการเขียนเรียงความ เนื้อหา : เขียนบรรยายถึงคุณธรรม คุณงามความดีของคน คุณที่มีคุณธรรม / คุณธรรม : ใจดี มีความซื่อสัตย์ มีความซื่อสัตย์ ของคนที่มีคุณธรรม คุณธรรม : ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ : ใจดี ซื่อสัตย์ คุณธรรม : ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ : ใจดี ซื่อสัตย์ </p>
--	--

วันที่ 24/11/25
 2559 9758

การตั้งชื่อ
 การตั้งชื่อเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะชื่อที่ดีจะช่วยให้คนจดจำเราได้ง่ายขึ้น และชื่อที่ไม่ดีจะช่วยให้คนจดจำเราได้ยากขึ้น

การตั้งชื่อที่ดี
 ควรตั้งชื่อให้สั้น กระชับ และจำง่าย

การตั้งชื่อที่ไม่ดี
 ควรหลีกเลี่ยงการตั้งชื่อที่ยาว ยาก และจำยาก

การตั้งชื่อให้เหมาะสม
 ควรตั้งชื่อให้เหมาะสมกับบริบทและโอกาส

การตั้งชื่อให้สร้างสรรค์
 ควรตั้งชื่อให้สร้างสรรค์และน่าสนใจ

การตั้งชื่อให้มีความหมาย
 ควรตั้งชื่อให้มีความหมายและคุณค่า

การตั้งชื่อให้มีความเป็นเอกลักษณ์
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นเอกลักษณ์และแตกต่าง

การตั้งชื่อให้มีความทันสมัย
 ควรตั้งชื่อให้มีความทันสมัยและทันยุค

การตั้งชื่อให้มีความเป็นมืออาชีพ
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นมืออาชีพและน่าเชื่อถือ

การตั้งชื่อให้มีความเป็นมิตร
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นมิตรและเข้าถึงง่าย

การตั้งชื่อให้มีความเป็นสากล
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นสากลและเข้าใจง่าย

การตั้งชื่อให้มีความเป็นนวัตกรรม
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นนวัตกรรมและสร้างสรรค์

การตั้งชื่อให้มีความเป็นสังคม
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นสังคมและรับผิดชอบต่อสังคม

การตั้งชื่อให้มีความเป็นวัฒนธรรม
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นวัฒนธรรมและเคารพประเพณี

การตั้งชื่อให้มีความเป็นกฎหมาย
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย

การตั้งชื่อให้มีความเป็นจริยธรรม
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นจริยธรรมและปฏิบัติตามจริยธรรม

การตั้งชื่อให้มีความเป็นสิ่งแวดล้อม
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นสิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

การตั้งชื่อให้มีความเป็นเทคโนโลยี
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นเทคโนโลยีและทันสมัย

การตั้งชื่อให้มีความเป็นนวัตกรรม
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นนวัตกรรมและสร้างสรรค์

การตั้งชื่อให้มีความเป็นสังคม
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นสังคมและรับผิดชอบต่อสังคม

การตั้งชื่อให้มีความเป็นวัฒนธรรม
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นวัฒนธรรมและเคารพประเพณี

การตั้งชื่อให้มีความเป็นกฎหมาย
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย

การตั้งชื่อให้มีความเป็นจริยธรรม
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นจริยธรรมและปฏิบัติตามจริยธรรม

การตั้งชื่อให้มีความเป็นสิ่งแวดล้อม
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นสิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

การตั้งชื่อให้มีความเป็นเทคโนโลยี
 ควรตั้งชื่อให้มีความเป็นเทคโนโลยีและทันสมัย

ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	លេខ : ២១៧៧២២០
អាសយដ្ឋាន : ភូមិស្រែចម្រើន	ថ្ងៃ/ខែ/ឆ្នាំ : ២០/១១/២០
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	

ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	លេខ : ២១៧៧២២០
អាសយដ្ឋាន : ភូមិស្រែចម្រើន	លេខ : ២១៧៧២២០
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	ថ្ងៃ/ខែ/ឆ្នាំ : ២០/១១/២០
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	
ឈ្មោះ : វិទ្យាស្ថានប្រឹក្សាស្រុក	

SWOT Analysis ของการศึกษาไทย

SWOT Analysis

Strength - จุดแข็งของหน่วยงาน มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย

- มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ
- มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย

Weakness - จุดอ่อนของหน่วยงาน มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ

- มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ
- มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ
- มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ

Opportunity - โอกาสของหน่วยงาน มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย

- มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ
- มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ
- มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ

Threat - อุปสรรคของหน่วยงาน มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ

- มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ
- มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ

အိတ်စ် ဝါးက	ခါ
၇) မိသားစု ဝါးက	
၈) မိသားစု ဝါးက	
၉) မိသားစု ဝါးက	
၁၀) မိသားစု ဝါးက	
၁၁) မိသားစု ဝါးက	
၁၂) မိသားစု ဝါးက	
၁၃) မိသားစု ဝါးက	
၁၄) မိသားစု ဝါးက	
၁၅) မိသားစု ဝါးက	
၁၆) မိသားစု ဝါးက	
၁၇) မိသားစု ဝါးက	
၁၈) မိသားစု ဝါးက	
၁၉) မိသားစု ဝါးက	
၂၀) မိသားစု ဝါးက	

16. 5. 22		ชื่อ ผู้เรียน	ชื่อ โรงเรียน
ชื่อ ผู้เรียน			
1. Month	หมายถึง เดือน เป็นหน่วยวัดเวลา ใช้บอกถึงระยะเวลาที่ผ่านไปหรือที่ยังมาไม่ถึง		
2. Nickname	หมายถึง ชื่อเล่น เป็นชื่อที่คนในครอบครัวหรือเพื่อนเรียกกันเพื่อความคุ้นเคย		
3. Opportunity	หมายถึง โอกาส เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะทำอะไรบางอย่าง		
4. Trade	หมายถึง การค้าขาย เป็นอาชีพที่ผู้ขายนำสินค้ามาขายแก่ผู้ซื้อ		
ชื่อ ผู้เรียน			
ชื่อ โรงเรียน			
16. 5. 22			
ชื่อ ผู้เรียน			
ชื่อ โรงเรียน			
Opportunity		หมายถึง โอกาส เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะทำอะไรบางอย่าง	
Trade		หมายถึง การค้าขาย เป็นอาชีพที่ผู้ขายนำสินค้ามาขายแก่ผู้ซื้อ	
Month		หมายถึง เดือน เป็นหน่วยวัดเวลา ใช้บอกถึงระยะเวลาที่ผ่านไปหรือที่ยังมาไม่ถึง	
Nickname		หมายถึง ชื่อเล่น เป็นชื่อที่คนในครอบครัวหรือเพื่อนเรียกกันเพื่อความคุ้นเคย	
Opportunity		หมายถึง โอกาส เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะทำอะไรบางอย่าง	
Trade		หมายถึง การค้าขาย เป็นอาชีพที่ผู้ขายนำสินค้ามาขายแก่ผู้ซื้อ	
Month		หมายถึง เดือน เป็นหน่วยวัดเวลา ใช้บอกถึงระยะเวลาที่ผ่านไปหรือที่ยังมาไม่ถึง	
Nickname		หมายถึง ชื่อเล่น เป็นชื่อที่คนในครอบครัวหรือเพื่อนเรียกกันเพื่อความคุ้นเคย	
Opportunity		หมายถึง โอกาส เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะทำอะไรบางอย่าง	
Trade		หมายถึง การค้าขาย เป็นอาชีพที่ผู้ขายนำสินค้ามาขายแก่ผู้ซื้อ	
Month		หมายถึง เดือน เป็นหน่วยวัดเวลา ใช้บอกถึงระยะเวลาที่ผ่านไปหรือที่ยังมาไม่ถึง	
Nickname		หมายถึง ชื่อเล่น เป็นชื่อที่คนในครอบครัวหรือเพื่อนเรียกกันเพื่อความคุ้นเคย	
Opportunity		หมายถึง โอกาส เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะทำอะไรบางอย่าง	
Trade		หมายถึง การค้าขาย เป็นอาชีพที่ผู้ขายนำสินค้ามาขายแก่ผู้ซื้อ	

New Development & Digital	
16.2.1.1 (Open Policy)	1. การเปลี่ยนแปลงไปใช้ระบบ สารสนเทศของคนที่กำลังจะนำเทคโนโลยีมาใช้
การพัฒนา	2. ความหมายการศึกษาเบื้องต้น
จุดประสงค์	(community) 1. ชุมชนออนไลน์ (โซเชียลมีเดีย) 2. ปลอดภัยโดย มีคนอยู่ใน สถานการณ์ โสเภณี ตามสถานการณ์ เรียงร้อย ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการใช้ระบบ.
จุดประสงค์	1. ศึกษารูปแบบ ผู้ใช้ระบบ
เกณฑ์	2. ศึกษารูปแบบการใช้งาน
จุดประสงค์	1. มีระบบที่รองรับการใช้งาน 2. มีระบบที่รองรับการใช้งาน
จุดประสงค์	

1. Tujuan dan sasaran penelitian a. Tujuan b. Sasaran	2. Ruang lingkup penelitian a. Batas-batas b. Cakupan
<ul style="list-style-type: none"> - menjelaskan tujuan dan sasaran penelitian yang akan dicapai - menjelaskan batasan-batasan penelitian yang akan diteliti 	<ul style="list-style-type: none"> - menjelaskan batasan-batasan penelitian yang akan diteliti - menjelaskan cakupan penelitian yang akan diteliti
<ul style="list-style-type: none"> - menjelaskan batasan-batasan penelitian yang akan diteliti - menjelaskan cakupan penelitian yang akan diteliti 	<ul style="list-style-type: none"> - menjelaskan batasan-batasan penelitian yang akan diteliti - menjelaskan cakupan penelitian yang akan diteliti
<ul style="list-style-type: none"> - menjelaskan batasan-batasan penelitian yang akan diteliti - menjelaskan cakupan penelitian yang akan diteliti 	<ul style="list-style-type: none"> - menjelaskan batasan-batasan penelitian yang akan diteliti - menjelaskan cakupan penelitian yang akan diteliti
<ul style="list-style-type: none"> - menjelaskan batasan-batasan penelitian yang akan diteliti - menjelaskan cakupan penelitian yang akan diteliti 	<ul style="list-style-type: none"> - menjelaskan batasan-batasan penelitian yang akan diteliti - menjelaskan cakupan penelitian yang akan diteliti

16.11.13

unfanned date 2001/143

SNOUT

Sound: sound of the snout of a fish when it is used to catch food. It is a sharp, snapping sound. The sound is made when the fish opens its mouth and the water is forced out. The sound is often heard when a fish is about to bite.

Support: support of the snout of a fish when it is used to catch food. It is a sharp, snapping sound. The sound is made when the fish opens its mouth and the water is forced out. The sound is often heard when a fish is about to bite.

unfanned date 2001/143

Sound: sound of the snout of a fish when it is used to catch food. It is a sharp, snapping sound. The sound is made when the fish opens its mouth and the water is forced out. The sound is often heard when a fish is about to bite.

Support: support of the snout of a fish when it is used to catch food. It is a sharp, snapping sound. The sound is made when the fish opens its mouth and the water is forced out. The sound is often heard when a fish is about to bite.

การวางยุทธศาสตร์
การศึกษาไทย

ឈ្មោះសិស្ស	លេខសិស្ស
ឈ្មោះគ្រូបង្រៀន	ថ្ងៃខែឆ្នាំ
<p>1. ក្រុមបង្រៀន ត្រូវប្រើវិធីសាស្ត្រសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស ឱ្យមានលទ្ធផលខ្ពស់ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។</p> <p>2. ក្រុមបង្រៀន ត្រូវប្រើវិធីសាស្ត្រសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស ឱ្យមានលទ្ធផលខ្ពស់ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។</p> <p>3. ក្រុមបង្រៀន ត្រូវប្រើវិធីសាស្ត្រសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស ឱ្យមានលទ្ធផលខ្ពស់ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។</p>	
ឈ្មោះសិស្ស	លេខសិស្ស
ឈ្មោះគ្រូបង្រៀន	ថ្ងៃខែឆ្នាំ
<p>1. ក្រុមបង្រៀន ត្រូវប្រើវិធីសាស្ត្រសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស ឱ្យមានលទ្ធផលខ្ពស់ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។</p> <p>2. ក្រុមបង្រៀន ត្រូវប្រើវិធីសាស្ត្រសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស ឱ្យមានលទ្ធផលខ្ពស់ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។</p> <p>3. ក្រុមបង្រៀន ត្រូវប្រើវិធីសាស្ត្រសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីជំរុញការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស ឱ្យមានលទ្ធផលខ្ពស់ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។</p>	

118 11/11/2022
 4th year 1st sem

QUESTIONNAIRE

1. How many people do you know who are using the internet?
2. How many people do you know who are using the internet for work?
3. How many people do you know who are using the internet for entertainment?
4. How many people do you know who are using the internet for education?
5. How many people do you know who are using the internet for shopping?

119 11/11/2022

QUESTIONNAIRE

1. How many people do you know who are using the internet for work?
2. How many people do you know who are using the internet for entertainment?
3. How many people do you know who are using the internet for education?
4. How many people do you know who are using the internet for shopping?
5. How many people do you know who are using the internet for social media?

1. Analisis matriks nilai-nilai budaya

1. Analisis matriks nilai-nilai budaya adalah analisis yang dilakukan untuk mengetahui nilai-nilai budaya yang ada dalam organisasi dan bagaimana nilai-nilai tersebut mempengaruhi perilaku organisasi. Analisis ini dilakukan dengan cara mengidentifikasi nilai-nilai yang ada dalam organisasi dan kemudian mengklasifikasikan nilai-nilai tersebut ke dalam kategori nilai-nilai yang berbeda-beda.

2. Analisis matriks nilai-nilai budaya dilakukan dengan cara mengidentifikasi nilai-nilai yang ada dalam organisasi dan kemudian mengklasifikasikan nilai-nilai tersebut ke dalam kategori nilai-nilai yang berbeda-beda. Analisis ini dilakukan dengan cara mengidentifikasi nilai-nilai yang ada dalam organisasi dan kemudian mengklasifikasikan nilai-nilai tersebut ke dalam kategori nilai-nilai yang berbeda-beda.

3. Analisis matriks nilai-nilai budaya dilakukan dengan cara mengidentifikasi nilai-nilai yang ada dalam organisasi dan kemudian mengklasifikasikan nilai-nilai tersebut ke dalam kategori nilai-nilai yang berbeda-beda. Analisis ini dilakukan dengan cara mengidentifikasi nilai-nilai yang ada dalam organisasi dan kemudian mengklasifikasikan nilai-nilai tersebut ke dalam kategori nilai-nilai yang berbeda-beda.

dan sebagainya.

(ปี: 2563) ๑๖/๑๑/๖๓	๑๖/๑๑/๖๓	๑๖/๑๑/๖๓
ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษา		
1. สร้างสังคมเป็นครอบครัว สังคม โรงเรียน		
เพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา		
2. สร้างองค์กรที่มีคุณธรรมและจริยธรรม		
พัฒนาครูผู้สอน ให้มีคุณธรรมและจริยธรรม		
- มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน		
- มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิต		
3. การสร้างวัฒนธรรม (๑๖) ของโรงเรียน		
<ul style="list-style-type: none"> ใช้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนา - มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน 		
3. 6. หน้าที่รับผิดชอบของครูผู้สอน		
- มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน		
4. การเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา		
พัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณธรรมและจริยธรรม		
5. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ		
ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม		
6. การพัฒนาคุณภาพ		

มาตรการและโครงการ ทางการศึกษา

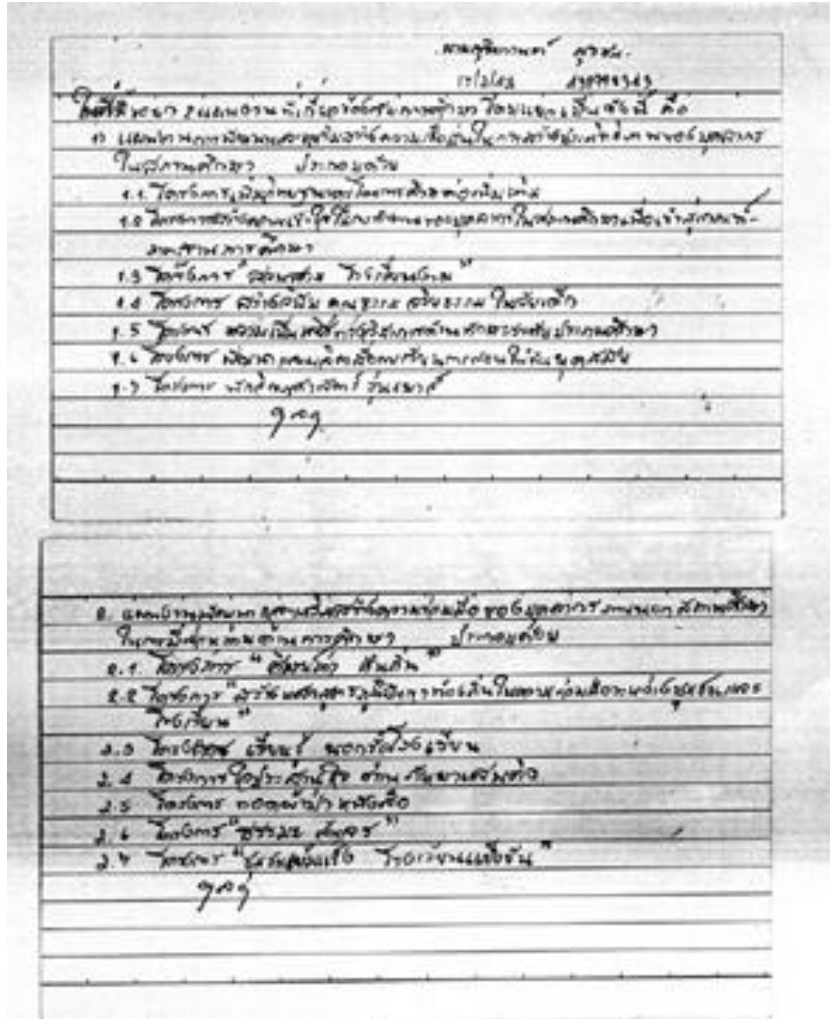
<div style="text-align: right;">m/a 149</div>	
<div style="text-align: right;">2014/2015</div>	
1. វិស័យសេវា	វិស័យសេវា
1.1 វិស័យសេវាសាធារណៈ	វិស័យសេវាសាធារណៈ
1.2 វិស័យសេវាឯកជន	វិស័យសេវាឯកជន
2. វិស័យកសិកម្ម	វិស័យកសិកម្ម
2.1 វិស័យកសិកម្មស្រូវ	វិស័យកសិកម្មស្រូវ
2.2 វិស័យកសិកម្មដទៃទៀត	វិស័យកសិកម្មដទៃទៀត
3. វិស័យឧស្សាហកម្ម និងសេវា	វិស័យឧស្សាហកម្ម និងសេវា
3.1 វិស័យឧស្សាហកម្ម	វិស័យឧស្សាហកម្ម
3.2 វិស័យសេវា	វិស័យសេវា

1. វិស័យសេវា	វិស័យសេវា
1.1 វិស័យសេវាសាធារណៈ	វិស័យសេវាសាធារណៈ
1.2 វិស័យសេវាឯកជន	វិស័យសេវាឯកជន

1. 1149.314 1149.314 1149.314 1149.314 1149.314 1149.314 1149.314 1149.314	
1.	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
1.1	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
1.2	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
1.3	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
1.4	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
2.	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
2.1	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
2.2	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
2.3	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
2.4	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
3.	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
3.1	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
3.2	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
3.3	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
3.4	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
4.	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
4.1	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
4.2	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
4.3	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314
4.4	1149.314 1149.314 1149.314 1149.314

ชื่อ : _____ เลขที่ : _____	
1. หน้าที่ของสารอาหารหลัก	
- คาร์โบไฮเดรต	
- โปรตีน	
- ไขมัน	
- วิตามิน	
2. แหล่งที่มาของสารอาหารหลัก	
- คาร์โบไฮเดรต	
- โปรตีน	
- ไขมัน	
- วิตามิน	
3. แหล่งที่มาของสารอาหารหลัก	
- คาร์โบไฮเดรต	
- โปรตีน	
- ไขมัน	
- วิตามิน	

1. ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព 231004163 / 17.12.2022	
1.	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
1.1	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
1.2	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
1.3	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
2.	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
2.1	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
2.2	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
2.3	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
3.	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
3.1	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
3.2	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
4.	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
4.1	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព
4.2	ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគុណភាព

รายชื่อ นิสิตปริญญาโท เศรษฐศาสตรบัณฑิต การศึกษา วิชา การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียน ที่ 2/2543 แบ่งตามกลุ่มที่มงานสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ห้องเรียนที่ 1

กลุ่มที่ 1

1. น.ส.ขวัญสุดา เข้มทอง
2. นายทรงกลด กลิ่นหอม
3. นางรำไพ เครือแก้ว
4. นายสุพรชัย พัฒนกุลเกียรติ
5. น.ส.สุกานดา รุ่งโรจน์ชำนาญกิจ
6. น.ส.มยุรี บุญรัตน์กิจ
7. นางกฤติยา สุขศรี
8. นายพิชิต เดชอนันต์
9. นายจิรชน ตั้งเจริญสมุทร
10. น.ส.ณัฐชา ตริ่มุข

กลุ่มที่ 2

1. น.ส.ขวัญใจ ยงยศยิ่ง
2. นางธนัชพร บัวตา
3. นายมรกต ศิริจันโท
4. น.ส.วรรณารถ มีภูมิรัฐ
5. นายวีรยุทธ ตั้งจิตดำเนินการ
6. น.ส.สายพิณ ร่วมญาติ
7. นายสุริยกานต์ สุรชน
8. น.ส.เสาวนีย์ เทพฉิม
9. นายพรชัย สมพงษ์พันธุ์
10. น.ส.ชจีพรรณ หนูทิมทอง

กลุ่มที่ 3

1. น.ส.กฤษณา พิมพานุวัตร	7. น.ส.พันทิพา พรหมพิบูลย์
2. น.ส.ชารินลักษณ์ ป้อมยาหยับ	8. นางภัทรียา ศรีสมุทร
3. นายเจษฎา ไทยเกื้อ	9. น.ส.รัชดาวรรณ อติศรวรรุฒิ
4. น.ส.ณัฐฉิณี ถวิลถึง	10. นายสริต พานิชกิจ
5. นายบริรักษ์ สุคนธหงส์	11. น.ส.สิริโสสม นิमितภาคย์
6. นายพัฒนชีวิน ชูมาก	12. น.ส.เสาวรส พาณิชยวิสัย

ห้องเรียนที่สอง

กลุ่มที่ 1

1. นางกัญจิกา กิตติเอกชัย
2. น.ส.ณัฐพร ตันตะยาภรณ์
3. นายประสิทธิ์ เดชะนุพัทธ์
4. นายไพโรจน์ ปุณณวัฒน์กุลชัย
5. นายวิทยา วิสูตรเรืองเดช
6. น.ส.ศรีธนา ภิริยะกากุล
7. น.ส.สุกัญญา พูลประภา
8. นายอนุรุธ ภาสะพันธุ์
9. น.ส.สุตารัตน์ จิตสมบุรณ์มิตร

กลุ่มที่ 2

1. น.ส.กิตติพร รอดรุ่งเรือง
2. น.ส.ปิยะนารถ ทองมาก
3. น.ส.รวีวรรณ วรณจันทร์
4. น.ส.อุไรวรรณ แก้วมูลค่า
5. น.ส.ณัฐกานต์ แสงทอง
6. นายปรีดี งามสันติกุล
7. นายวีระ พุ่มเกิด
8. นายสุรเชษฐ์ พงษ์เพี้ยจันทร์
9. นายอดิรุจ หาญวิญญานันท์

กลุ่มที่ 3

1. น.ส.ชมพูนุท สุขพรหม
2. นายณัฐนนท์ ลี้ศัตร์พ่าย
3. นายภูมิวิทย์ ซาติรักษา
4. นายวีระพงศ์ วั่งจำนงค์
5. นายศรีกรุง โกษะ
6. นายสรายุทธ เย่าตัก
7. น.ส.สิริโสภา สุนทรนิทัศน์
8. น.ส.อรุวรรณ แซ่เจ้า
9. นายปรีชา นาคถมยา

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ นามสกุล : นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์
- ตำแหน่ง : ผู้ทรงคุณวุฒิ (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย
และแผน ระดับ 11)
ประเภทเชี่ยวชาญเฉพาะ
เลขาธิการมูลนิธิพัฒนาไท
- สังกัด : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบ
กรุงเทพมหานคร 10100
- ประวัติการศึกษา : -ปริญญาบัตรป้องกันราชอาณาจักร
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 29
-ปริญญาโทเศรษฐศาสตร์ สาขาการ
พัฒนาเศรษฐกิจ Williams College,
Williamstown, Mass, U.S.A.
-ปริญญาตรี Political Economy,
Claremont Mackenna Collage,
Claremont Calif, U.S.A.

-อนุปริณายารัฐศาสตร์บัณฑิต
สาขาการต่างประเทศและการทูต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ : 2534 ประถมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)
2537 มหาวิริยมงกุฎ (ม.ว.ม.)
2540 มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ราชการพิเศษ : - กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการ
ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
- ประธานกรรมการร่วมคณะกรรมการ
บริหารกองทุนความร่วมมือไทย-
สหประชาชาติ
- กรรมการคณะกรรมการการทางพิเศษแห่ง
ประเทศไทย
- ประธานคณะกรรมการบริหารการทาง
พิเศษแห่งประเทศไทย
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการตรวจสอบการ
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
- กรรมการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิด
เผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคม การบริหาร
ราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย

- กรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาการเมือง
  - อ.ก.พ.วิสามัญเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบบริหารและการพัฒนาส่วนราชการ คณะที่ 2 ด้านการบริหารและตรวจสอบตำแหน่ง การกำหนดมาตรฐานกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน และการกำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง
  - กรรมการบริหารศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค
  - กรรมการมูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างประเทศ
  - กรรมการมูลนิธิชาวไทย
  - อาจารย์บรรยายพิเศษ
  - คณะบัณฑิตวิทยาลัย
- วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
  - โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสยาม
- อดีตเลขานุการกรรมการคณะกรรมการ
นโยบายสังคมแห่งชาติ

คณะผู้จัดทำ

- ที่ปรึกษา**   ดร.รุ่ง แก้วแดง
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- นักวิจัย**   นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์
- บรรณาธิการ**   นางสุทธศรี วงษ์สมาน
ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการปฏิรูปอุดมศึกษา
นางประดับ ศุภกิจ
- ผู้ประสานงาน**   นางประดับ ศุภกิจ
นายอรรถพงศ์ สุขสมนิตย์

สำนักงานโครงการปฏิรูปอุดมศึกษา
สิงหาคม 2544

เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรของชาติให้คุ้มค่า
หากท่านไม่ใช่หนังสือเล่มนี้แล้ว
โปรดมอบให้ผู้อื่นนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป